

Beleidsplan Veiligheid en gezondheid

Kinderdagverblijf Het Leidsche Tuynhuis

Januari 2024

Inleiding

Voor je ligt het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid van kinderdagverblijf Het Leidsche Tuynhuis. In dit stuk staan de regels, die gehanteerd worden bij (het voorkomen van) ongevallen bij kinderen. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Om tot dit beleidsplan te komen zijn aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met medewerkers. Centraal stond hierin of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen opgesteld voor verbetering. Deze regels gelden voor alle vormen van opvang binnen kinderdagverblijf Het Leidsche Tuynhuis en is locatie specifiek. Elke pedagogisch medewerker die bij op dit kinderdagverblijf werkt is op de hoogte van dit beleid en werkt volgens dit beleid.

De Rijksoverheid stelt kwaliteitseisen aan kinderdagverblijven op o.a. veiligheid en gezondheid. Het kinderdagverblijf is verantwoordelijk voor het leveren van kwalitatief goede opvang en voerde jaarlijks een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) uit om de gezondheid en veiligheid van de kinderen en pedagogisch medewerkers te waarborgen. De verplichting om jaarlijks een risico-inventarisatie uit te voeren komt door de besluitgeving van de wet IKK niet meer voor. Ook kwam de verplichting om een ongevallenlijst bij te houden te vervallen per 1-1-2018.

In plaats hiervan is de verplichting opgenomen dat de houder van een kinderdagverblijf een veiligheids- en gezondheidsbeleid vaststelt en dit beleid wordt per jaar geactualiseerd.

Kinderdagverblijven worden jaarlijks door een medewerker van de GGD gecontroleerd. Als leidraad wordt hiervoor het veiligheids- en gezondheidsbeleid gebruikt. Tijdens de inspectie gaat de GGD na of de gewerkt wordt conform het beleid. De GGD rapporteert aan de gemeente in hoeverre het centrum aan de kwaliteitseisen voldoet en brengt een advies uit over eventuele vervolgstappen. De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderdagverblijf.

Dit beleidsstuk zal een leidraad zijn en zal altijd kritisch worden bekeken en waar nodig aangepast of aangevuld worden. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Wanda de Ruiter, Ellen v.d. Born, Saskia Stapper & Marinda Fischer

Missie en visie

Jonge kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen en dit doen wij door kinderen op te vangen in een veilige en gezonde kinderopvang. Wij willen de kinderen afschermen van grote risico's en om te leren gaan met kleinere risico's en ze middels uitdagingen prikkelen in hun ontwikkeling.

Onze visie:

Het Leidsche Tuynhuis staat voor kinderopvang waar gewerkt wordt vanuit passie en vanuit waar we een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles.

Ons uitgangspunt:

Op Het Leidsche Tuynhuis vinden wij het, naast de verzorging van de kinderen, ook belangrijk om een omgeving voor kinderen te creëren waarin zij zich prettig en veilig voelen. Een emotioneel veilige omgeving die kinderen nodig hebben om hun persoonlijke en sociale competenties te ontwikkelen, waarin hun natuurlijke nieuwsgierigheid volop de ruimte krijgt, waarin zij zichzelf kunnen zijn, waarin zij de vrijheid krijgen om op eigen initiatief te spelen, te onderzoeken en te bewegen.

Wij stimuleren de kinderen om zich vrij te ontwikkelen door passende spel- en leermaterialen aan te bieden en vanaf de peuterleeftijd zijn wij op spelenderwijs de kinderen aan het voorbereiden op de basisschool. De behoeften van het individuele kind staan hierbij altijd centraal.

Ons doel:

Wij hebben volgens de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang een beleid vastgesteld ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen.

De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- 1) het bewustzijn van mogelijke risico's,
- 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's en
- 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen.

Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in twee categorieën;

1. Fysieke veiligheid;
2. Sociale veiligheid en gezondheid.

Per categorie hebben we belangrijke risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn, of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken en om de veiligheid en gezondheid van de kinderen en de pm'ers te waarborgen.

Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Vallen van hoogte:

Voor het binnen en buiten spelen zijn regels vastgesteld, daarover meer vanaf pagina 15. Met de pedagogische medewerkers is doorgenomen wat te doen, indien een kind toch valt. Dat houdt in altijd helpen op de plaats waar het kind ligt en het kind indien het kan, zelf op laten staan.

Hoe te handelen?

Bel bij twijfel altijd 112. Laat het kind liggen en waak voor een shock. Let op hygiëne, voor het kind en jezelf.

Ga naar de dokter indien en/ of bel 112:

- Indien er veel pijn is, zwelling of een abnormale wond;
- De wond niet goed schoongemaakt kan worden;
- De wond groter is dan de helft van de handpalm van het slachtoffer;
- Indien botten, spieren of andere zaken zichtbaar zijn;
- Er wonden zijn in het gezicht, bij de ogen of geslachtsdelen;
- Indien wonden toegepast zijn door een beet van een dier of een ander kind;
- Er een voorwerp in de wond zit;
- Indien er sprake is van een steekwond met een vuil voorwerp.

Verstikking:

Hierbij geldt voorkomen is beter dan genezen. De kinderen eten zittend. Voedsel veroorzaakt de meeste verslikkingsongevallen, gevolgd door munten, ballonnen of klein speelgoed. Bij het eten wordt zacht samendrukbaar voedsel, zoals druiven of een tomaatje of een knakworst altijd in kleine stukjes gesneden én ze worden in de lengte doorgesneden door de pedagogische medewerkers. Kinderen onder de 5 jaar kunnen nog niet goed malen met hun kiezen en hierdoor vormen dropjes, snoepjes en marshmallows een risico. Deze zaken worden niet in de kinderopvang gegeten.

Hoe te handelen?

In de EHBO cursus is geleerd om te gaan met de sandwichmethode. Bij twijfel niet aarzelen, altijd 112 bellen. Indien een kind hoest, laten hoesten geen water geven.

Vergiftiging:

Hierbij geldt ook dat voorkomen beter is dan genezen. De giftige stoffen worden altijd in de originele verpakking gehouden en bewaard, zodat bij een ongeval altijd geweten wordt wat het is.

Hoe te handelen?

Bel direct 112, zij helpen je verder. Belangrijke info voor 112: weet wat voor giftige stof het kind ingenomen heeft.

Preventie:

- In elke groep is een gif wijzer aanwezig;
- Bij in contact komen met een giftige stof/vergiftiging wordt direct 112 gebeld;
- Doe de kastdeur waar achter giftige stoffen staan altijd dicht, bij voorkeur op slot;
- Houd medicijnen buiten bereik voor kinderen;
- Laat geen sigaretten(peuken) rondslingeren binnen handbereik van kinderen (rook zoals afgesproken buiten het hek).

Verbranding:

Binnen het kinderdagverblijf worden geen tafelkleden gebruikt. Een pedagogische medewerker mag met een kind op schoot geen hete dranken drinken. De snoeren van waterkokers worden buiten het bereik van kinderen gehouden en er zijn in het hele pand rookmelders aanwezig. Indien zich een incident voordoet worden de volgende maatregelen genomen:

Hoe te handelen:

- Water laten lopen boven de wond;
- 10 tot 20 minuten koelen met lauw stromend water;
- Laat blaren altijd heel;
- Let op onderkoeling;
- Verwijder kleding en sieraden als ze niet aan het lichaam vastkleven. Laat deze anders zitten;
- Na het koelen dek je tweede- en derdegraads brandwonden steriel af. Indien er geen steriele niet-verklevende verbanden zijn, gebruik je een schone theedoek, plastic huishoudfolie of een laken;
- Als er geen stromend kraanwater is kan hydrogel worden gebruikt. Niet gebruiken nadat er gekoeld is met kraanwater.

Als een kind jonger is dan 5 jaar bel je de huisarts of de dokterspost. Ook indien de brandwonden aan het gezicht, oren, handen, voeten of gewrichten zijn.

Bij twijfel altijd dokterspost bellen of 112.

Preventie:

Pauze/ thee drinken op de groep

- Maak geen thee/hete dranken klaar waar kinderen bij zijn;
- Drink geen thee met een kind op schoot;
- Zet de kopjes ver op tafel, zodat de kinderen er niet bij kunnen;
- Maak geen gebruik van tafelkleden waar kinderen aan kunnen trekken;
- Bewaar hete dranken in een thermoskan;
- Maak de afspraak met kinderen om hete dranken rustig te drinken aan tafel.

Kranen

- Plaats geen opstapmogelijkheden in de buurt van kranen waar kinderen eigenlijk niet hoeven te komen;
- Leer de kinderen de betekenis van de blauwe en de rode kleuren op de kranen;
- Maak de afspraak met kinderen dat ze eerst de koud water kraan en daarna de warm water kraan aan doen;
- Maak de afspraak met kinderen dat ze eerst de warm water kraan en daarna de koud water kraan uit doen;
- Leer kinderen dat ze niet zonder begeleiding aan de rode (warm) waterkraan mogen komen;
- Leer de kinderen voorzichtig om te gaan met kranen, vooral de warmwaterkraan.

Buitenspelen in de zomer: zie hitteplan voor meer info:

- Beperk het buiten spelen bij extreme hitte en/of zonnekracht;
- Pas het spel aan zodat je een grote inspanning door kinderen vermijdt;
- Laat kinderen niet tussen 12 uur en 15 uur in de volle zon spelen;
- Zorg voor voldoende schaduwplekken waar de kinderen kunnen spelen;
- Let erop dat de kinderen niet onbeschermd en te lang in de zon spelen;
- Zorg dat kinderen beschermende kleding dragen bij hitte en in de zon;
- Smeer kinderen van begin april tot eind oktober op alle dagen in dat het zonnig of half bewolkt is;
- Bij voorkeur worden in de zomer petjes gedragen. Aan het begin van de zomerperiode wordt aan de ouders gevraagd petjes voor hun kinderen mee te nemen naar het kinderdagverblijf;
- Kinderen krijgen met warmte extra drinken aangeboden;
- Zwembadjes worden in de schaduw geplaatst;
- Kinderen worden regelmatig ingesmeerd met zonnebrandcrème (minimaal factor 50);
- Aan de ouders wordt gevraagd om hun kind(eren) 's morgens zelf in te smeren met zonnebrandcrème.

Bij ernstige verbranding door de zon: Neem direct contact op met de huisarts of dokterspost en de ouders.

Verdrinking:

Kinderen kunnen verdrinken in een laagje water van vijf centimeter water, de kinderen kunnen zonder dat ze spartelen en geluid maken onder water zakken. Bij het gebruik van zwembadjes is er altijd toezicht. Zie voor maatregelen pagina 16.

Hoe te handelen?

- Indien het kind niet ademt reanimeren;
- Leg het kind op zijn/haar zij. Stabiele zijligging;
- Hou rekening met onderkoeling;
- Het kind moet altijd nagekeken worden i.v.m. complicaties, ook al lijkt het of er niets aan de hand is.

Bel 112

Preventie:

Kinderen staan altijd onder toezicht bij gebruik van zwembadjes. Indien er gezwommen wordt in zwembadjes op het kinderdagverblijf dan:

- Kinderen die geen zwemdiploma hebben zullen alleen onder toezicht pootjebaden en krijgen zwembadjes om;
- Bij het water zal er altijd een Pedagogische medewerker met de kinderen in het water zijn om toezicht te houden. Ga altijd met meerdere pedagogische medewerkers naar een wateractiviteit;
- Laat kinderen nooit alleen bij het water;
- Laat de kinderen niet alleen of in nabijheid van vreemden;
- Houd je aan de regels die gelden voor de desbetreffende locatie;
- Houd de kinderen goed in de gaten;
- Ga zo veel mogelijk in groepen activiteiten ondernemen;
- Indien er calamiteiten gebeuren, neem direct contact op met het kantoor van het Leidsche Tuynhuis: 071-5161200

Acute noodsituaties zijn:

- Het kind krijgt het plotseling benauwd
- Het kind raakt bewusteloos of reageert niet meer op prikkels
- Het kind krijgt plotseling hoge koorts
- De pedagogisch medewerker schat in hoe ernstig de situatie is en stelt het handelen hierop af.
- Er wordt direct EHBO toegepast.
- Zo mogelijk wordt voor het kind een rustige ruimte gezocht.
- Er wordt hulp ingeroepen van huisarts, tandarts, EHBO etc.
- De ouders worden direct ingelicht.
- Zo mogelijk licht de pedagogisch medewerker de directie in.
- Er blijft altijd een bekende pedagogisch medewerker/groepshulp bij het kind, het kind mag nooit alleen gelaten worden.
- Indien nodig, worden de andere aanwezige kinderen gekalmeerd door de pedagogisch medewerkers.

De pedagogisch medewerker stelt zo snel als mogelijk de leidinggevende van het kinderdagverblijf waar het ongeval plaats vindt op de hoogte. Voor de kinderen en het personeel heeft Het Leidsche Tuynhuis een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering (met secundaire dekking), inclusief een collectieve ongevallenverzekering afgesloten.

Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Grensoverschrijdend gedrag:

Grensoverschrijdend gedrag is een complex en beladen onderwerp en om dit te voorkomen is inzicht en taxatie nodig van risico's. Het gaat hierbij om inventarisatie van risico's op grensoverschrijdend gedrag. Hieronder wordt verstaan fysieke, seksuele als psychische grensoverschrijdingen, negeren van kinderen, verwaarlozing, pestgedrag en discriminatie. Het kan bewust of onbewust gedrag zijn en het gaat erover wat je doet, maar ook wat je niet doet. Het grensoverschrijdend gedrag uit zich door handelingen van een persoon naar een kind en heeft bijna altijd te maken met machtsmisbruik. De beleving van een kind is hierbij belangrijk en niet altijd is grensoverschrijdend gedrag zichtbaar, wees alert en heb je een gevoel dat het niet goed is bespreek dit altijd met elkaar.

Dit beleid richt zich vooral op preventie van grensoverschrijdend gedrag binnen de kinderopvang. Indien ouders grensoverschrijdend gedrag vertonen, zoals kindermishandeling of verwaarlozing en dit opgemerkt wordt door de pedagogische medewerkers wordt de meldcode Veilig Thuis in werking gezet.

Grensoverschrijdend gedrag kan plaatsvinden tussen:

- Kind en kind;
- Medewerker (incl. vrijwilliger, stagiaire) en kind en vice versa;
- Tussen pedagogische medewerker en pedagogische medewerker;
- Werkgever en werknemer en vice versa;
- Pedagogische medewerker en ouder en vice versa.

Vanaf 2012 mogen medewerkers in de kinderopvang niet meer op de groep staan, zonder dat een andere volwassene kan meekijken of meeluisteren (open deuren/ babyfoon). Dat betekent dat er altijd 2 volwassenen toezicht moeten houden op kinderen in het kinderdagverblijf. Wat doen wij hieraan om aan deze voorwaarde te voldoen?

Er zijn op het kinderdagverblijf de volgende gedragsregels vastgesteld:

- Er is een open aanspreekcultuur, dit punt komt in een groepsoverleg naar voren;
- Er zijn gedragsregels vastgesteld hiervan is een protocol;
- Door het geven van feedback over gedrag van elkaar wordt gedrag en houding bespreekbaar gemaakt;
- Bespreekbaar maken van gevoel van onveiligheid van kinderen;
- De open aanspreekcultuur onder collega's minimaliseert de kans op overschrijden van grenzen;
- De pedagogische medewerkers zijn alert voor signalen en zetten de stap naar het delen en bespreekbaar maken van deze bezorgdheid of met collega's of met de leiding van het kinderdagverblijf;
- Zij kunnen zich altijd tot de leiding wenden, indien zij vermoeden dat er grensoverschrijdend gedrag plaats vindt;
- De ouders worden serieus genomen bij meldingen;
- De leidinggevende gaat bij vermoeden het gesprek aan met degene die eventueel grensoverschrijdend gedrag vertoond heeft.

De volgende maatregelen worden op het kinderdagverblijf genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring);
- We werken met een vierogenbeleid een tweede volwassene die mee kan kijken/ luisteren. Zo ook door een babyfoon, open deuren.
- Medewerkers kennen het vierogenbeleid.
- Het vierogenbeleid wordt goed nageleefd.
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vierogenbeleid niet goed wordt nageleefd;
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandeld op de opvang;
- Medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandeld op de opvang;
- Er is een protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed;
- Medewerkers kennen het protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed.

De verantwoordelijke neemt afhankelijk van de ernst en de aard van de gedraging de volgende stappen bij vermoeden:

- Neemt een beslissing ten aanzien van de vermoedelijke dader;
- Zet gedurende het onderzoek de vermeende dader op non-actief;
- Schermt de betrokken kind(eren) af;
- Meldt het vermoeden bij de politie;
- Brengt de ouders op de hoogte;
- Brengt overige ouders op de hoogte met respect voor privacy van betrokkenen;
- Zorgt voor ondersteuning van ouders in samenwerking met politie.

Indien uit gerechtelijk onderzoek blijkt dat het grensoverschrijdend gedrag in de opvang niet terecht is overweegt de leidinggevende of de betrokken medewerker weer aan het werk kan. Hierbij is alertheid noodzakelijk op het welzijn van alle betrokken personen.

Grensoverschrijdend gedrag hoe herken je dit:

Kinderdagverblijf Het Leidsche Tuynhuis hebben in haar beleidsplan Veiligheids-en Gezondheidsbeleid opgenomen dat er preventief gewerkt wordt om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen binnen het kinderdagverblijf. Maatregelen zijn in dit plan opgenomen, maar hoe herken je nu de signalen bij kinderen? Hiervoor maken wij gebruik van de signalenlijst welke onderdeel is van de meldcode kinderopvang.

Stappen bij een vermoeden van grensoverschrijdend gedrag:

- Vermoeden of gevoel van een grensoverschrijdend gedrag van een collega;
- Wat is er gebeurd en wanneer, waren hier nog anderen bij. Hou je aan de feiten;
- Maak het bespreekbaar met je collega's, indien je dit niet durft leg het bij je leidinggevende neer;
- Vraag een andere collega om advies hierin, leg het voor en leg uit wat je gezien hebt of vermoed;
- Schakel de aandachtsfunctionaris, je leidinggevende, een vertrouwenspersoon, de coach in en bespreek je bevindingen;
- Maak een plan van aanpak, doe observaties met 2 pedagogische medewerkers of met de coördinator zorg en een pedagogische medewerker;
- Zet alles in een verslag feitelijk neer, geen meningen;
- Bespreek de bevindingen met betrokkene;
- Indien vermoeden blijft of probleem niet opgelost wordt schakel een instantie in;
- Doorverwijzen of melden, afhankelijk van de situatie naar hulpverleningsinstantie, Veilig Thuis, gebruik de meldcode hiervoor, of de politie;
- Evalueer de situatie in het team, zodat alle medewerkers op de hoogte zijn en hiervan kunnen leren;
- Ouders en verzorgers worden geïnformeerd.

Verdeling verantwoordelijkheden directie/ management:

- Bespreken protocol in het team;
- Ervoor zorgen dat de pedagogische medewerkers handelen volgens het protocol;
- Ervoor zorgen dat pedagogische medewerkers voldoende deskundig zijn om grensoverschrijdend gedrag te herkennen;
- Aanstellen van een aandachtsfunctionaris;
- Ervoor zorgen dat de aandacht voor grensoverschrijdend gedrag continu gewaarborgd blijft.

Verantwoordelijkheden pedagogische medewerkers:

- Herkennen van signalen van grensoverschrijdend gedrag;
- Beantwoorden van vragen van ouder, pedagogische medewerkers over dit protocol;
- Aanspreekpersoon zijn bij grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling en tussen ouders en kinderen;
- Schakel de aandachtsfunctionaris in;
- Overleg plegen met personen of kinderen die grensoverschrijdend gedrag constateren;
- Informatie delen met respect voor privacy voor alle personen;
- Alles vastleggen in een protocol;
- Overleg plegen met andere collega's;
- Doorverwijzen naar andere hulpinstanties;
- Alert zijn op gedrag van "slachtoffer";
- Periodiek overleg plegen over dit protocol en actualiseren.

Verantwoordelijkheden aandachtsfunctionaris:

- Is aanspreekpunt voor grensoverschrijdend gedrag voor pedagogische hulpverlening;
- Observeert degene die het grensoverschrijdend gedrag vertoont;
- Informeert en ondersteunt het slachtoffer van grensoverschrijdend gedrag;
- Verwijst indien van toepassing naar andere hulpinstanties;
- Bespreekt de stappen met de directie of management;
- Houdt ouders op de hoogte;
- Evalueert elke melding in een teamoverleg

Indien nodig kunnen medewerkers bellen met de Vertrouwensinspectie van het Onderwijs 0900 1113111

Kindermishandeling:

Iedere medewerker van het kinderdagverblijf is alert bij een vermoeden van kindermishandeling. Een vermoeden wordt altijd besproken met de aandachtsfunctionaris en de Meldcode wordt ingezet. De meldcode is besproken met alle pedagogische medewerkers en zij kennen de procedure.

Vermissing

Een persoon (kind) is vermist als iemand tegen redelijke verwachting in, afwezig is uit de voor die persoon gebruikelijke en veilige omgeving. Er is sprake van een plotselinge en onverwachte afwezigheid en de verblijfplaats van het kind onbekend is.

Wanneer je ontdekt dat je een kind uit de groep mist kun je een aantal dingen doen die helpen het vermiste kind op te sporen. Dit betreft niet alleen het zelf zoeken naar het vermiste kind, maar ook het verzamelen van informatie over het kind en over de omstandigheden van de vermissing.

Onderneem de volgende stappen tijdens een uitstapje:

- Meld bij je naaste collega van de groep dat je een kind mist. Draag de zorg van de andere kinderen over aan je collega, zodat jij je kunt richten op het vermiste kind;
- Blijf kalm, denk helder na. Wanneer heb je het kind voor het laatst gezien? Wat was het kind aan het doen? Waar zou het mis kunnen zijn gegaan?
- Bekijk eerst goed alle lokalen en gangen van de bso/ kinderdagverblijf. Roep ondertussen het kind. Kijk ook op plaatsen waar kinderen zich kunnen verbergen. Het komt nogal eens voor dat een kind zich verstopt en dan in slaap valt.
Vraag hulp aan volwassenen om je heen: Schakel meerdere collega's in om te helpen zoeken. Ook eventueel ouders die op dat moment aanwezig zijn;
- Een andere collega die niet aan het zoeken is brengt het kantoor van het kinderdagverblijf op de hoogte. Deze neemt contact op met de ouders indien het kind niet binnen 15 minuten wordt gevonden;
- Als het kind niet in het gebouw te vinden is, ga dan buiten zoeken. Neem als het kan een foto van het kind mee. Neem een telefoon mee, zodat je bereikbaar bent, mocht een collega het kind vinden;
- Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen (water, putten, verkeerswegen, parkeerplaatsen etc.);
- Vraag aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien;
- Na 15 minuten zoeken bel je de politie: 112;
- Noteer de naam van de politiefunctaris die je geholpen heeft aan de telefoon en, zodra dat bekend is, de naam van de politiefunctaris die als je contactpersoon aangewezen is.

Als het vermiste kind terecht is:

- Informeer je de politie als deze ingeschakeld is;
- Informeer je vervolgens alle andere betrokkenen die weten dat het kind vermist is;

- Is het belangrijk om na te gaan wat de reden voor de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden.

Vermissing gebeurt tijdens de breng- en haaltijden

Hieronder wordt verstaan dat kinderen tijdens breng- en haalmomenten op de groep de mogelijkheid zien om alleen van de groep af te gaan en/ of met een vreemde mee zouden kunnen gaan. Dit zou kunnen gebeuren wanneer er deuren en hekjes opengelaten worden en er veel ouders op de groep staan die het overzicht bemoeilijken.

- Draag de groep over aan je naaste collega, zodat jij je kunt richten op het vermiste kind;
- Blijf kalm, denk goed na waar het kind eventueel zou kunnen zijn;
- Breng de directie op de hoogte;
- Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen (water, putten, verkeerswegen, parkeerplaatsen etc.);
- Na 15 minuten zoeken bel je de politie:112 en ouders;
- Noteer de naam van de politiefunctionaris die je geholpen heeft aan de telefoon en, zodra dat bekend is, de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon aangewezen is.

Preventie:

- Weet hoeveel kinderen er op de groep zijn. Doe dit o.a. door het bijhouden van de overdracht lijst waar alle kinderen op staan. Wanneer een kind is gebracht of gehaald, moet je het nieuwe aantal kinderen weten;
- Verdeel taken op de groep wanneer dit kan. Één pm'er staat ouders te woord, de ander let op de kinderen;
- De kans dat een kind wegloopt of door een onbekende wordt meegenomen is het grootst tijdens de haal- en brengtijden;
- Let op dat de entree deur en het hek bij buitenspelen altijd goed dicht zijn. Let op openstaande deuren, zowel de groepsdeur als de entree deur. Wanneer een ouder de deur laat openstaan, wijs de ouder hier op. Wanneer een kind zelf de deur kan open doen en dit doet zonder toestemming van de groepsleiding, zorg dan voor maatregelen zoals het omhoog zetten van de deurkruk. Check of de entree deur dicht is, wanneer de groepsruimte wordt verlaten samen met de kinderen;
- Groepsleiding zorgt dat een invalkracht goed geïnstrueerd is. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de map voor invalkrachten en vindt er een goede overdracht plaats;
- Indien de voordeur moet worden geopend, zorg dat een medewerker/stagiair bij of in de buurt van de entree deur staat om te voorkomen dat een kind met andere ouders de deur uitloopt.

Als het vermiste kind terecht is

- Informeer je de politie als deze ingeschakeld is;
- Informeer je vervolgens alle andere betrokkenen die weten dat het kind vermist is;
- Is het belangrijk om na te gaan wat de reden voor de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden.

Omgang met kleine risico's

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Door het ervaren van kleine risico's leren de kinderen hier mee omgaan. Er worden met de kinderen goede afspraken gemaakt bijvoorbeeld hoe om te gaan met speelgoed. Ook vanuit pedagogische medewerkers wordt goed bekeken welk speelgoed geschikt is voor de fase van de ontwikkeling waar het kind in zit. De sociale competenties van kinderen kunnen worden ontwikkeld door ze de mogelijkheid te geven hun vaardigheden te ontwikkelen.

De kinderen worden niet uitgesloten van kleine risico's maar hier wordt geleerd hoe er mee om te gaan. Tijdens spelsituaties worden afspraken gemaakt, zoals niet hollen, vechten of gooien met speelgoed. Kinderen helpen mee met het opruimen en worden betrokken bij sport en spelactiviteiten. Daarnaast wordt door het nemen van hygiëne maatregelen risico's verkleind.

In het Pedagogisch Beleidsplan het kinderdagverblijf is het bevorderen van sociale competenties meegenomen en hoe dit wordt gedaan. Dit om kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden en om ze zelf te leren om met situaties om te gaan, wat de zelfredzaamheid bevordert.

Kinderen worden beschermd tegen onaanvaardbare risico's, maar een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren.

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten.

Spelen en Fysieke veiligheid

Spelen (algemeen)

De groepsruimtes worden door de pedagogisch medewerker van de groep visueel gecheckt. Bij een gebrek zal dit worden gemeld. 2x per jaar zal aan de hand van een checklijst de groep worden geïnspecteerd en in een logboek worden bijgehouden.

- Kinderen mogen niet spelen rond trappen en balustrades;
- Kinderen mogen niet van de trapleuning afglijden;
- Maak met de kinderen de afspraak dat er niet gerend wordt op de groep;
- Maak met de kinderen de afspraak dat er goed uitgekeken wordt als ze spelen bij ramen;
- Maak met de kinderen de afspraak dat binnen niet met spullen gegooid wordt;
- Maak met de kinderen de afspraak dat er niet van buiten naar binnen gerend wordt;
- Maak met de kinderen de afspraak dat er niet op de trap gerend mag worden;
- Gebruik bij de dagopvang (uitgezonderd peutergroepen) geen speelgoed dat kleiner is dan 3,2cm. Met uitzondering van onze senso-motorische bakken. Hierbij is altijd een pm'er aanwezig om dit spel te begeleiden en om de veiligheid te kunnen garanderen;
- Kinderen ruimen speelgoed op na gebruik;
- Oudere (bso en jongere kinderen (dagopvang) spelen gescheiden van elkaar;
- Speelgoed dat uitsluitend voor oudere kinderen is bedoeld wordt alleen beschikbaar gesteld als de jongere kinderen niet in de buurt zijn (dagopvang);
- Zorg ervoor dat er in verhouding niet teveel kinderen in de ruimte zijn en dat er voldoende medewerkers aanwezig zijn. Zorg ook voor genoeg ruimte bij spellen en oefeningen;
- Zorg voor duidelijke spelregels. Zorg ook voor ruimte tussen spel/oefening en wachtlijn;
- Kinderen spelen niet in het materiaalhok bij de gymzaal.

Spelen op in de tuin

- Kinderen mogen niet van de speelplaats af;
- Klim niet over het hek (als bijvoorbeeld de bal erover heen gaat). Vraag een pedagogisch begeleider voor hulp. Wil een kind naar de andere kant van het hek, ga na waarom;
- Zorg dat er geen opstapjes staan bij een hek om klimmen tegen te gaan;
- Laat de oudere kinderen van de bso niet met de kleinere kinderen van de dagopvang op hetzelfde plein spelen;
- De pedagogisch medewerkers houden toezicht tijdens het spelen in de tuin;
- Zorg dat er geen straatmeubilair in de looproute staat en dat er genoeg ruimte omheen is;
- Kinderen mogen geen kleine voorwerpen in neus, oren of mond stoppen;
- Maak met de kinderen afspraken over skaten, voetballen en fietsen (op de kleine fietsjes) in de tuin;
- Zorg dat kinderen die buiten spelen ingesmeerd worden (als het weer hier om vraagt);
- Houd permanent toezicht bij het spelen in een zwembadje in de tuin, spreek duidelijk af wie dit doet;
- Ververs het zwembadwater voor gebruik;
- Maak de volgende afspraak met medewerkers en ouders: Laat de kinderen geen kleding met koorden dragen;
- Bij voorkeur het kind geen sieraden laten dragen, dit kan tijdens het spelen gevaarlijk zijn. Controleer dit regelmatig en laat kinderen dit af doen wanneer het gevaarlijk zou kunnen zijn;
- De pedagogisch medewerker houdt de tuin/speelplaats netjes, ziet erop toe dat er geen afval in de tuin/speelplaats ligt en niets rond de afvalbakken ligt. Leeg de afvalbak op geregelde tijden;
- De pedagogisch medewerker controleert de zandbak regelmatig op zwerfafval en dierlijke uitwerpselen als honden- of kattenpoep;

- Plaats geen giftige/bijtende of prikkende planten in de buitenruimte. Verwijder deze wanneer deze er staan.

Speeltoestellen

- Laat geen los speelgoed liggen rond speeltoestellen, ruim dit op!
- Laat geen kinderen met fietsen spelen rond speeltoestellen;
- Zorg dat de zijkanten van de schommel afgeschermd worden;
- Jonge kinderen spelen niet op de speeltoestellen van oudere kinderen en vice versa;
- Zet fietsen in de daarvoor bestemde rekken/plaats;
- Voor de speelfietsen in de tuin zijn er alleen fietsen zonder spaken.

De speeltoestellen worden regelmatig gecontroleerd op de volgende zaken:

- Het (straat)meubilair wordt op slijtage en splinters gecontroleerd. En wordt gerepareerd wanneer het stuk is;
- 2x per jaar wordt de speelplaats op oneffenheden gecontroleerd;
- Maandelijks zullen de speeltoestellen visueel gecheckt worden op slijtage;
- De speelplaats zal regelmatig gecontroleerd worden op gladde plekken, voornamelijk in de herfst en winter;
- De begroeiing wordt gecontroleerd;
- Regelmatig wordt er gecontroleerd of de deur strips er nog goed op zitten en goed vast zitten;
- Het vloermateriaal wordt gecontroleerd;
- Oneffenheden op muren onder 1,35m worden verwijderd. Ook schroeven, spijkers end. worden direct verwijderd;
- Het speelgoed wordt gecontroleerd of het nog heel is. Als het speelgoed kapot is wordt het weggedaan. Speelgoedbeesten worden nagelopen of er geen stiksels loszitten.

Alle controles worden uitgevoerd aan de hand van checklijsten. Aan de hand van deze lijsten kunnen we zien wat er vervangen of gerepareerd dient te worden.

Gymmen en externe gymzaal

Peutergym:

De peutergym, gegeven door onze sportmedewerkers, wordt georganiseerd in de gymzaal van Joppensschool. De peuters worden vervoerd met één van onze vervoersmiddelen. Aan het gymmen in de externe gymzaal zijn een aantal regels verbonden die de veiligheid en het vertrouwen van de kinderen garandeert.

Voor de peuterplus gelden de volgende regels:

- Kinderen moeten ten alle tijden op hun blote voeten of gymschoenen de gymzaal betreden;
- Schoenen worden op de schoenenrekken geplaatst;
- Kinderen mogen niet aan de materialen komen wanneer hier geen toestemming voor is gegeven;
- Op het klimrek wordt zonder begeleiding en/ of toezicht niet geklommen;
- De banken zijn alleen om op te zitten;
- De ballen blijven laag (er wordt niet tegen het plafond aangeschoten);
- Indien de vloer nat wordt, maak dit onmiddellijk schoon;
- Ten alle tijden is er zicht op de kinderen in de gymzaal;
- De gymzaal wordt netjes achtergelaten.

Dreumesgym:

Dreumesgym wordt niet in een externe gymzaal gegeven, maar in een ruimte op kdv Het Leidsche Tuynhuis. Hierin is de volgende verdeling gemaakt:

De ene week worden er klimactiviteiten aangeboden aan de dreumessen beneden in de ruimte van de bso. De andere week worden er spelactiviteiten aangeboden in de lange gang beneden.

Ook dreumesgym wordt gegeven door onze sportmedewerkers. Zij stemmen de activiteiten af op de ontwikkeling van het kind.

Meubilair

- Gebruik bij de ramen raambeveiligers of de kierstand
- Maak bij ladekasten gebruik van kantelbeveiligers.
- Zet geen speelgoed dat kan dienen als opstap in de box. Dit om klimmen te voorkomen
- Kinderen ouder dan 2,5 jaar of wanneer ze uit de box kunnen niet meer in de box.
- Waar mogelijk zet (stelling)kasten vast aan de muur en zorg dat ze stabiel zijn d.m.v. een schaag of kruis.

De Trap

- Met de pedagogisch medewerkers is de afspraak gemaakt om de deuren die naar een trap leiden altijd dicht te doen.
- Het veiligheidshokje wordt altijd gesloten.
- Kinderen mogen niet alleen de trap op lopen.
- Ze mogen niet rennen op de trap.
- De traptreden zijn goede conditie zijn.

Aankleedmeubel

- Blijf altijd bij het kind als het op het aankleedmeubel zit/ligt. Zorg dus dat je van tevoren alles klaar hebt liggen.
- Begeleid het kind bij het naar boven en naar beneden klimmen.
- Laat de kinderen tree voor tree op de billen naar beneden gaan.
- Klap na gebruik van het trapje deze weer in het aankleedmeubel en/of berg het op.
- Het kind mag niet alleen het trapje op klimmen.
- Berg lotions e.d. hoog op, zodat kinderen op het aankleedmeubel er niet bij kunnen.
- Maak de volgende afspraak met medewerkers: Kijk eerst of er geen kinderen onder het aankleedmeubel zitten voordat je het in hoogte verstelt.
- Controleer het aankleedmeubel regelmatig op houtrot, houtworm en/of roest en behandel deze waar nodig.

Gebruik kinderstoel

- Laat de kinderen onder begeleiding in een stoel klimmen.
- Laat kinderen niet via de bank of tafel in de stoel klimmen.
- Zet beweeglijke kinderen vast met een tuigje in de stoel.
- Zet beweeglijke kinderen naast een pedagogisch medewerker.
- Zorg dat een kind goed in een kinderstoel zit, met aan iedere kant van de kruisband een been.

Zorg dat er genoeg ruimte is tussen kinderstoel en tafel zodat het kind zich niet kan afzetten tegen de tafel.

Slapen en slaapkamer

- Maak de bedjes kort op, zodat kinderen/ baby's met hun voeten tegen het voeteneind aanliggen en zo niet onder de dekens kunnen schuiven. Vermijd daarbij het dubbelslaan van het beddengoed; een kind kan daar makkelijker onder schuiven;
- Zorg voor een goed klimaat in de slaapkamers, zie bijlage binnenmilieu en warmte en zon in dit document;
- Ten alle tijden gebruiken we een babyfoon om kinderen in de gaten te houden;
- Om de 10 min kijkt de pm'er in ieder bedje waarin kinderen liggen om te checken of ze nog slapen;
- Worden kinderen ingebakerd? Dan geven ouders hier schriftelijk toestemming voor. Inbakeren gebeurt niet wanneer kinderen omrollen en/ of wanneer kinderen tussen de 4 en 6 maanden oud zijn;
- We gebruiken geen kussen, hoofd- en zijwandbeschermers, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in of aan het bedje.
- Beddengoed wordt regelmatig gelucht. De slaapkamer en het beddengoed wordt gereinigd conform schoonmaakschema.
- Sluit het hek van het bedje goed af, controleer dit;
- Slapen kinderen met een knuffel en/ of speen? Controleer of dit veilig is. Geef geen speen aan een koord mee naar bed en check op de knuffel intact is en geen kleine losse onderdelen bevat;
- Slapen kinderen op hun buik, of slapen zij met sieraden die niet af kunnen/ mogen? Dan geven ouders hier schriftelijk toestemming voor;
- Kinderen die op het hoofd zijn gevallen gaan niet naar bed, dit ivm de eventuele gevolgen van de val op het hoofd. Deze kinderen worden extra in de gaten gehouden en worden door een huisarts gezien;
- Kinderen mogen in een kinderwagen slapen wanneer zij niet goed in een slaapkamer slapen. Kinderwagens worden als slaapplek gebruikt alleen op de groep, zodat er een veilig toezicht is. Wanneer kinderen kunnen omrollen, wordt de kinderwagen niet gebruikt;
- Dek kinderen niet te warm toe en gebruik alleen lakentjes van katoen. Kinderen dragen in bed een slaapzak en een rompertje, kleedt ze niet te warm aan;
- Haal de kinderen die wakker zijn uit bed.
- Til de kinderen niet aan de handen op.
- Sluit het spijlenhek goed en zorg dat er geen beddengoed tussen zit. Zorg dat het spijlenhek goed op slot zit.
- Controleer regelmatig of het slot nog goed werkt.
- Laat geen speelgoed en/of knuffels in bed liggen die als opstapje gebruikt kunnen worden.

Naleven Arbo beleid

Het doel:

De omstandigheden waaronder de medewerkers werken zo optimaal mogelijk te maken, zodat zij met plezier naar werk toe komen.

Dit doel proberen wij te realiseren met behulp van de volgende subdoelen:

- Er wordt gewerkt conform de CAO kinderopvang;
- Wij kopen uitsluitend meubilair en materialen dat aan de meest recente ergonomische normen voldoet;
- De groepen worden optimaal bezet, waarbij de kind ratio van toepassing is;
- Wij hanteren binnen de organisatie een algemeen rookverbod. Er kan gerookt worden buiten het terrein van het kinderdagverblijf;
- Wij werken uitsluitend volgens het personeelshandboek, deze is bekend bij de medewerkers;
- Door middel van vergaderingen, mails, cursussen en trainingen worden de medewerkers gestimuleerd en geïnformeerd over hun werkgebied.

Gezondheid

Kinderen vormen een kwetsbare groep en hun afweersysteem is nog volop in ontwikkeling. Via de andere kinderen en bijvoorbeeld door het gebruik van gezamenlijk materiaal en toiletten komen ze vaker in contact met ziekteverwekkers (micro –organisme) waartegen zij nog geen weerstand hebben opgebouwd. Hygiëne maatregelen zijn noodzakelijk om overdracht ziektekiemen tegen te gaan. Micro organisme verspreiden zich via:

- Handen;
- Lucht;
- Voorwerpen (speelgoed, closetpot of deurklink);
- Lichaamsvloeistoffen bloed, speeksel, ontlasting, braaksel);
- Dieren, zoals huisdieren en insecten.

In de bijlagen hebben wij de verschillende infectieziekten benoemd en de maatregelen die wij genomen hebben op het gebied van preventie en hygiëne. Indien zich toch iets voordoet, weten de pedagogische medewerkers hoe te handelen. Dit wordt ook in teamvergaderingen besproken. Indien zich tijdens de opvanguren een ongeval voordoet waarbij hulp van derden (arts, tandarts, EHBO) noodzakelijk is, volgen we onderstaande procedure; de volgorde in de te nemen stappen is afhankelijk van de ernst van de situatie.

Centrale richtlijnen voor het ziekteprotocol

Infectieziekten en andere besmettelijke ziekten de top vanuit de GGD wordt als centrale richtlijn gevolgd. En het kinderdagverblijf worden verder de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De deskundigheid van de GGD over ziektebeelden en de behandeling daarvan wordt niet in twijfel getrokken; de leidinggevende/pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf zijn niet bevoegd om een diagnose of behandeling vast te stellen;
- Bij twijfel over een ziektebeeld van een kind kan de leidinggevende/pedagogisch medewerker de ouders adviseren om een bezoek te brengen aan de huisarts voor het stellen van een diagnose;
- Bij twijfel over het ziektebeeld of indien er behoefte is aan ondersteuning, kan de leidinggevende/pedagogisch medewerker contact opnemen met de GGD. De GGD kan niet alleen een advies op maat geven, maar ook zo nodig het daarbij behorende materiaal leveren. De locatiemanager is altijd eindverantwoordelijk (over zaken in het kinderdagverblijf) en dus ook voor de uitvoering van het ziektebeleid. Wanneer een kind ziek is (of wordt) op een kinderdagverblijf, moet er, buiten dat er gekeken wordt naar de conditie van het zieke kind, ook gekeken worden naar de omgeving, zoals de andere kinderen en het personeel. Steeds wordt afgewogen welke mogelijkheden op dat moment geboden worden door het kinderdagverblijf (zie de hierna genoemde aandachtspunten);
- De ouders moeten tijdig geïnformeerd worden wanneer een kind ziek is geworden op het kinderdagverblijf;
- De ouders worden bij aanvang van plaatsing op de hoogte gebracht van het geldende ziektebeleid, zodat ze weten wanneer een kind al dan niet het kinderdagverblijf kan bezoeken.

Bij ziekte van een kind vindt de besluitvorming als volgt plaats:

- Wanneer een pm'er opmerkt dat het welbevinden van het kind (eet en drinkt het voldoende, doet het mee met de dagelijkse activiteiten, is het levenslustig, heeft het pijn/ koorts/ diarree) niet goed is, worden ouders opgebeld met de vraag of zij hun kind zo spoedig mogelijk kunnen komen ophalen;
- De pedagogisch medewerker raadpleegt indien nodig de huisarts en eventueel de GGD voor tips en adviezen, of eventuele verdere stappen.

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Wat zijn de consequenties voor de gezondheid van de andere kinderen, het personeel en bezoekers van het kinderdagverblijf. Hoe staat het met het besmettingsgevaar van de kinderen en wat kunnen hier de gevolgen van zijn, is er gevaar voor zwangere vrouwen;
- Wat zijn de consequenties voor het uitvoerende werk. Zijn er bijzondere activiteiten gepland, zoals een uitstapje, feest, e.d., die door de ziekte van het kind niet door kunnen gaan;
- Is het advies van de GGD op dat moment te realiseren moeten er bijzondere handelingen verricht worden en kan en mag de pedagogisch medewerkers die handelingen verrichten.

Zijn de voorschriften omtrent hygiëne haalbaar, moeten er bijzondere schoonmaakwerkzaamheden uitgevoerd worden naast de standaard hygiëne en zijn die uitvoerbaar. Deze vraag wordt gesteld aan huisarts of GGD infectiebestrijding.

Met ouders is afgesproken:

Dat het kinderdagverblijf geïnformeerd wordt over ziekte van je kind(eren). Ook als het kind ziek wordt op dagen dat het niet naar het kinderdagverblijf komt. Dit stelt de pedagogisch medewerker namelijk in staat na te gaan of er vanwege besmettingsgevaar hygiënische maatregelen nodig zijn en of andere ouders gewaarschuwd dienen te worden. Bij ziekte van het kind wordt altijd overlegd met de pedagogisch medewerkers of het kind opgevangen kan worden. Wanneer een kind ziek wordt tijdens de opvang worden altijd de ouders op de hoogte gebracht. In overleg met de ouders wordt altijd besproken of het wenselijk is dat het kind opgehaald wordt. Indien het kind al ziek thuis is wordt dit altijd telefonisch doorgegeven. Indien het kind toch naar de opvang wordt gebracht wordt de pedagogische medewerker altijd op de hoogte gebracht, zodat het kind extra in de gaten gehouden wordt. Met de ouders is afgesproken dat zij altijd telefonisch bereikbaar zijn.

Medicatie

Op het kinderdagverblijf worden geen medicijnen aan kinderen gegeven, tenzij er strikte noodzaak is en dit in nauw overleg met ouders besproken is. Voor het verstrekken van medicatie wordt door ouders een medicatieformulier ingevuld en ondertekend. De eindverantwoordelijkheid blijft altijd bij de ouders. De medicijnen (met de juiste houdbaarheidsdatum) moeten in de oorspronkelijke verpakking inclusief bijsluiter aan de pedagogisch medewerker worden gegeven. De pedagogisch medewerker leest de bijsluiter meteen door en vinkt op het 'medicatieformulier' aan dat het medicijn gegeven is en op welk tijdstip.

Er worden alleen medicijnen verstrekt die al eerder thuis zijn gegeven. Medicijnen worden zo nodig in de koelkast bewaard. Paracetamol (zetspillen) wordt uitsluitend ter onderdrukking van pijn toegediend en alleen als de huisarts of specialist dit voorschrijft.

Paracetamol wordt niet ter onderdrukking van de koorts toegediend. Indien je thuis paracetamol of een zetspil aan je kind heeft gegeven, willen wij dit graag weten. In verband met verhoogd risico op een koortsstuip. Medicatie formulieren van kinderen worden bewaard in een map met kind gegevens.

Richtlijnen voor contact met infectieziekten voor zwangere

Er zijn enkele infectieziekten die bij zwangere een verhoogd risico geven op een miskraam of aangeboren afwijkingen bij het kind. Dit betreft vooral rode hond en de vijfde ziekte. Voor deze ziekten geldt dat als je de infectie hebt doorgemaakt, je er de rest van je leven tegen beschermd bent. Dan is er dus ook geen risico voor de zwangerschap. Ook als je niet ingeënt bent tegen de ziekte loop je daarna geen risico meer. Als een van de genoemde ziekten zich voordoet op het kinderdagverblijf adviseren we je contact op te nemen met je huisarts. Je kunt indien je zwanger bent of wilt worden in overleg met jouw huisarts een bloedonderzoek laten verrichten om te testen of je tegen deze ziekten beschermd bent.

Medicatie bij allergieën

Soms treden bij kinderen levensbedreigende allergische reacties (bijvoorbeeld pinda-allergie) en koortsstuipen op. Bij deze reacties moet soms medicatie worden toegediend. Hiervoor vul je, samen met de pedagogisch medewerkers, het medicatieformulier in.

Allergische reacties

Een allergie is een reactie van het lichaam op stoffen in de voeding of in de omgeving. De allergieën die het meest voorkomen zijn allergieën voor bepaalde voedingsmiddelen, voor huisstof en voor dieren. Een mens kan voor allerlei stoffen allergisch zijn of worden. Allergieën kunnen zich heel verschillend uiten. Zelfs bij twee mensen die allergisch zijn voor dezelfde stof, kan de allergie zich bij de één toch op een heel andere manier uiten dan bij de ander. Bekende reacties zijn luchtwegklachten als astma, bronchitis, aanhoudende verkoudheid of oorontstekingen. Ook huidzwellingen, eczeem, maag- of darmproblemen en gedragsproblemen kunnen veroorzaakt worden door een (voedsel)allergie, maar kunnen natuurlijk ook een andere oorzaak hebben.

Wanneer bekend is dat jouw kind zeer heftige of zelfs levensbedreigende allergische reacties of koortsstuipen kan hebben, wordt op het centrum het protocol anafylaxie of het protocol koortsstuipen gebruikt. Bij een ernstige allergische reactie of koortsstuip kan de rectale toediening van een medicijn of medicatie via de epi-pen noodzakelijk zijn. Als je wilt dat de pedagogisch medewerker tijdens de reactie of koortsstuip van jouw kind medicatie toedient, dien je hiervoor het formulier medicijngebruik te tekenen. Normaal gesproken mag een pedagogisch medewerker geen medische handelingen uitvoeren. In sommige gevallen hebben wij hiervoor ook een recept, of voorschrift van de huisarts nodig om bepaalde medicatie toe te mogen dienen.

Uitwasbare luiers

Op onze kinderdagverblijven gebruiken wij luiers van Pampers. Wij gebruiken geen uitwasbare luiers, ook niet als je hier thuis wel gebruik van maakt. Het is geen probleem om je kind met een uitwasbare luier om te brengen. Wanneer wij gaan verschonen doen wij de uitwasbare luier af en gaan wij over op Pampers.

Wanneer je kind met een uitwasbare luiers brengt hanteren wij de volgende regels:

- Het bijbehorende tasje van de uitwasbare luiers wordt meegegeven;
- Wasbare luiers wassen wij niet uit. Ze gaan vies mee naar huis.

Preventieve maatregelen bij ziektebeleid

Aan ouders wordt aangeraden wanneer een kind thuis gehouden moet worden, dit wordt in overleg gedaan. Maar dit geeft soms verwarring, daarom zijn een aantal zaken op papier gezet.

In het algemeen houdt je een kind thuis wanneer:

- Het kind zo ziek is dat het niet aan het normale dagprogramma kan meedoen. Dit is in ieder geval zo bij koorts (38,5 graden of hoger), frequente waterige diarree, veelvuldig overgeven, niets willen eten/drinken, niet in staat zijn tot fysieke inspanning, ontroostbaar huilen, veel pijn/jeuk en benauwdheid. In alle gevallen geldt dat als de pedagogisch medewerker beoordeelt dat het kind te ziek is voor het kinderdagverblijf, de ouders het kind moeten komen halen;
- Het kind zoveel extra verzorging nodig heeft dat dit voor de pedagogisch medewerkers niet op te brengen valt zonder de andere kinderen tekort te doen.

Volgens de richtlijnen van de GGD bestaat er strikt medische noodzaak voor het weren van kinderen voor de volgende ziekten:

- Bloederige diarree
- Geelzucht, indien nog besmettelijk
- Open tuberculose
- Difterie en polio
- Krentenbaard en steenpuisten, tenzij afgedekt of behandeld
- Roodvonk, tenzij behandeld

Wij zijn ons ervan bewust dat de lijst niet uitputtend is en elk jaar geactualiseerd moet worden.

MEEST VOORKOMENDE KINDERZIEKTEN

Braken

Een kind kan om verschillende redenen braken. De oorzaak kan een griepje zijn, een voedselvergiftiging, maar ook bijvoorbeeld spanning.

Mag je kind komen/blijven?

Wanneer een kind braakt en zich echt ziek voelt, moet het kind thuisblijven.

Wanneer het kind een volledige voeding gegeten heeft en daarna niet meer heeft overgegeven is het kind weer welkom.

Diarree

Er zijn verschillende oorzaken voor het ontstaan van diarree. Het wordt vaak veroorzaakt door een darminfectie of door verschillende soorten micro-organismen. Over het algemeen is het een onschuldige klacht. De verschijnselen duren ongeveer twee dagen. Op het kinderdagverblijf worden extra hygiënische maatregelen genomen ter voorkoming van besmetting.

Mag je kind komen/blijven? Wanneer een kind diarree heeft en zich echt ziek voelt, moet het kind thuisblijven. Bij bloederige diarree dient je eerst met je kind naar de

huisarts te gaan voor aanvullend onderzoek voordat het weer het kinderdagverblijf kan bezoeken.

Vijfde ziekte

De vijfde ziekte wordt veroorzaakt door het Humaan Parvo Virus. De verschijnselen van deze ziekte zijn grote en kleinere rode vlekken die beginnen in het gezicht en zich verspreiden over het gehele lichaam. Het kind heeft lichte koorts. Deze ziekte is onschuldig maar kan gevaarlijk zijn voor zwangere (die het nog niet eerder meegemaakt hebben).

Mag je kind komen/blijven?

Op het moment dat de diagnose gesteld is, is het besmettingsgevaar al geweken. Je kind is welkom.

Waterpokken

Waterpokken worden veroorzaakt door een virus. De verschijnselen bij waterpokken zijn in het begin lichte koorts, hoesten en hoofdpijn. Na een paar dagen verschijnen kleine rode bultjes, waarop na zes tot twaalf uur blaasjes ontstaan. De blaasjes gaan open of drogen in. Er ontstaan korstjes die na enige dagen afvallen.

Mag je kind komen/blijven?

Besmetting heeft al plaatsgevonden voordat de blaasjes ontstaan. Je kind is welkom tenzij je kind een zieke indruk geeft.

Wormpjes

Het kind heeft wormpjes in de ontlasting. Kleine witte draadjes van 1 cm. 's Avonds en 's nachts legt het wijfje eitjes rond de anus. Dit veroorzaakt jeuk en/of vage buikkoliken en/of diarree. Je wordt geadviseerd om voor behandeling naar de huisarts te gaan.

Mag je kind komen/blijven? Kinderen mogen gewoon komen

Kinkhoest

Dit is een besmettelijke, uitputtende ziekte van de luchtwegen veroorzaakt door een bacterie. Kinkhoest is het meest besmettelijk in het beginstadium (snotterig, neusverkouden). De besmettelijkheid duurt tot 3 weken nadat de typerende hoestbuien begonnen zijn. Een gewone verkoudheid gaat over in hoestbuien met gierend geluid en het opgeven van slijm. Als duidelijk is dat er een kind kinkhoest heeft, heeft besmetting al plaatsgevonden. Op hoestdiscipline wordt extra gelet en ouders worden ingelicht.

Mag je kind komen/blijven?

Je kind is welkom in de groep. Op het moment dat duidelijk is dat een kind kinkhoest heeft, is de meest besmettelijke periode meestal al voorbij.

Hoofdluis

Kinderen met hoofdluis moeten altijd behandeld zijn voor ze weer naar het kinderdagverblijf kunnen komen. Hoofdluis moet je altijd melden aan de pedagogisch medewerker zodat we maatregelen in de groep kunnen treffen. Als wij op het kinderdagverblijf hoofdluis constateren bij je kind dan nemen wij daarover contact met je op. Je kind moet dan direct worden opgehaald en behandeld.

Het is erg belangrijk dat je het haar van je kind nog een aantal dagen blijft kammen met een luizenkam.

Koortslip

Een koortslip wordt veroorzaakt door een herpes virusinfectie. Er vormen zich meestal blaasjes rond de mond die vocht bevatten. Na enkele dagen springen ze open, waarna zich een korstje vormt. De koortslip jeukt hevig. De klachten duren ongeveer een week. Een koortslip kan regelmatig terugkeren. Het vocht in de blaasjes is zeer besmettelijk. Besmetting vindt plaats door aanraking van de blaasjes. De besmettelijkheid is voorbij zodra zich een korstje heeft gevormd. Op het kinderdagverblijf worden extra hygiënische maatregelen getroffen om besmetting te voorkomen. Contact (met name knuffelen en kusjes geven) met pasgeborenen moet vermeden worden.

Mag je kind komen/blijven?

Doordat het virus bij zeer veel mensen voorkomt en deze mensen ook steeds opnieuw weer besmet kunnen raken, is infectie gedurende de jeugd in de praktijk moeilijk te voorkomen. Je kind is daarom welkom op het kinderdagverblijf.

Krentenbaard (Impetigo)

Krentenbaard is een oppervlakkige infectie van de huid veroorzaakt door bacteriën. De aandoening begint met een blaasje dat openbarst en waarop een honinggele korst ontstaat. De plekken breiden zich uit, zodat het lijkt alsof het kind een baard van krenten heeft.

Mag je kind komen/blijven?

Je kind is welkom indien de aandoening behandeld wordt. Je moet met je kind voor behandeling naar de huisarts. Wij begrijpen dat een krentenbaard beter geneest wanneer het niet wordt afgedekt. Toch willen wij je vragen om de plek met krentenbaard wel te bedekken (waar dit kan), door middel van bijvoorbeeld een pleister. Dit om verdere besmetting tegen te gaan en i.v.m. hygiëne voor het kind zelf (ter voorkoming van ontsteking van de plek door zand, water e.a. dingen) en voor andere kinderen

Middenoorontsteking of loopoor

Een plotseling optredende infectie van het middenoor. Deze ontsteking wordt veroorzaakt door allerlei virussen en bacteriën die ook bij verkoudheid andere luchtweginfecties veroorzaken. Als complicatie kan een loopoor ontstaan. Bij een loopoor is het trommelvlies kapot gegaan.

Mag je kind komen/blijven?

Je kind voelt zich meestal te ziek om naar het centrum te komen. Als je kind niet ziek is maar wel een loopoor heeft, is je kind welkom op het kinderdagverblijf en zullen de nodige hygiënische maatregelen in acht worden genomen.

Ontstoken ogen

Een oogontsteking wordt veroorzaakt door een virus of bacterie. Als het oogwit en de oogleden rood en de oogleden gezwollen zijn en gele of groene pus uit de ogen komt dan is er sprake van een infectie. Een infectie kan ook pijnlijk zijn. Oogontsteking die door een bacterie veroorzaakt is, wordt soms behandeld met oogdruppels die antibiotica bevatten. Na twee dagen therapie is er geen besmettingsgevaar meer. Extra hygiënische maatregelen zullen in acht worden genomen.

Mag je kind komen/blijven?

Je kind is welkom op het kinderdagverblijf.

Roodvonk

Roodvonk is een infectieziekte die veroorzaakt wordt door een bacterie.

Verschyjnselen zijn hoge koorts, keelpijn, hoofdpijn, braken, kleine puntvormige rode plekjes en een geheel beslagen tong, huiduitslag die na ongeveer 10 dagen begint af te nemen waarna de huid gaat vervellen. De ziekte is goed te behandelen met antibiotica. Na 48 uur behandeling met antibiotica kunnen andere kinderen niet meer worden besmet.

Mag je kind komen/blijven?

Je kind is welkom op het kinderdagverblijf. Bij uitzondering kan de GGD in overleg met huisartsen adviseren om zieke kinderen alleen na behandeling met antibiotica toe te laten tot het kinderdagverblijf of gastouder.

RS-virus

RSV oftewel het RS-virus veroorzaakt een ontsteking van de luchtwegen en komt vooral voor in de wintermaanden. Het virus is vaak de verwekker van een gewone verkoudheid, waardoor contact met het virus niet te vermijden is. De verschyjnnselen zijn een verstopte neus, hoesten, benauwdheid en belemmerde ademhaling en koorts. Als je kind benauwd is, voeding weigert en hoge koorts heeft adviseren we je de huisarts te raadplegen. De incubatietijd is 3 tot 5 dagen.

Mag je kind komen/blijven?

Je kind is welkom op het kinderdagverblijf. Wering van kinderen die vanwege een RSV-infectie in het ziekenhuis opgenomen zijn geweest is niet nodig. Omdat RSV zo vaak voorkomt als verwekker van gewone verkoudheid is contact met dit virus niet te vermijden. Indien je kind ernstige aangeboren longafwijkingen heeft of meer dan zes weken te vroeg geboren is, zal de pedagogisch medewerker je waarschuwen. Je kunt dan het beste contact opnemen met de behandelend kinderarts.

Ringworm

Hier gaat het om een infectie van de huid veroorzaakt door een schimmel. Ringworm wordt overgedragen door direct contact, of via besmette huidschilfers in de kleding of op de grond. De huiduitslag begint met rode vlekken, waarbij blaasjes ontstaan. De huid gaat op deze plekken schilferen. De schimmelinfectie kan overal op het lichaam optreden. Je wordt geadviseerd om contact op te nemen met de huisarts. Na het starten van de behandeling neemt de besmettelijkheid snel af.

Mag je kind komen/blijven?

Je kind is gewoon welkom. De noodzakelijke hygiënische maatregelen worden in acht genomen.

Spruw

Witte plekjes in de mond en op de tong. Spruw wordt veroorzaakt door een schimmel. Het mondslijmvlies is bedekt met een witte afwasbare aanslag (beslag). Wanneer een kind spruw heeft, drinkt het kind vaak moeizaam. Je wordt aangeraden om de huisarts te bezoeken.

Mag je kind komen/blijven?

Je kind is welkom en de noodzakelijke hygiënische maatregelen worden in acht genomen.

Tekenbetenziekte (lyme ziekte)

Deze ziekte wordt veroorzaakt via de beet van een teek die met een bacterie is besmet. Deze bacterie zit in het speeksel van de teek. Zolang de teek in de huid zit, mag er niets op de wond gesmeerd worden. De teek dient zo snel en zo goed mogelijk uit de huid verwijderd te worden. Daarna wordt de ontstane wond gedesinfecteerd. Bij verschijnselen die kunnen wijzen op de lyme ziekte (bijvoorbeeld een rode ring rond de plaats waar de teek gezeten heeft) worden de opvoeders geadviseerd de huisarts te raadplegen. Op het kinderdagverblijf hebben wij een speciaal setje liggen voor wespensteken en tekenbeten, mocht dit op het kinderdagverblijf gebeuren. Je kind is gewoon welkom. De ziekte is niet van mens op mens overdraagbaar.

Corona

Het coronavirus SARS-CoV(coronavirus)-2 veroorzaakt de ziekte COVID-19. De ziekte kan luchtwegklachten en koorts veroorzaken en in ernstige gevallen ademhalingsproblemen. Het virus wordt verspreid door druppeltjes. Bijvoorbeeld door hoesten, niezen of zingen of praten. Dan komen er druppeltjes vrij en komt het virus in de lucht. Als andere mensen die druppeltjes inademen, of bijvoorbeeld via de handen in de mond, neus of ogen krijgen, kunnen zij besmet raken met het virus.

Mag je kind komen/blijven?

Je kind is welkom op het kinderdagverblijf mits het zich goed genoeg voelt om te komen. Heeft je kind koorts (38,5 graden of hoger) dan is je kind weer welkom als hij/zij koortsvrij is. Dit geldt ten alle tijden bij koorts.

Op het moment dat er aanvullende maatregelen genomen moeten worden, wordt het informatiedocument Corona, welke op onze locatie aanwezig is, aangevuld. Pm'ers en ouders worden bij aanvullende maatregelen hiervan op de hoogte gebracht zodat het voor iedereen duidelijk is welke maatregelen er genomen moeten worden.

Vallen op het hoofd

Wanneer een kind op zijn/ haar hoofd is gevallen lijkt dat op het eerste gezicht onschuldig.

Vaak begint het kind te huilen en krijgt het een bult. Maar wat er na een val allemaal in het hoofd kan gebeuren is niet altijd direct goed meetbaar. Ook enkele uren na een val kan een kind (ernstige) klachten krijgen zoals hoofdpijn, misselijk, draaierig en zelfs wegvallen. Daarom handelen wij als volgt:

- Kinderen die op het hoofd zijn gevallen moeten worden opgehaald;
- Het kind mag na de val op het hoofd niet meer, bij ons, naar bed/ slapen totdat het opgehaald is door een ouder;
- Advies aan de ouders laat je kind checken door de huisarts;
- Een kind mag op dezelfde dag niet meer teruggebracht worden door de ouders wanneer het naar de huisarts is geweest, of wanneer het thuis geslapen heeft en alles lijkt op het eerste gezicht goed te gaan. Een dag later is het kind weer welkom.

Bijten

Een veelvoorkomende fase in de ontwikkeling van het kind is bijten, vooral het bijten van andere kinderen.

Bijten zien wij vaak terug bij kinderen die het lastig vinden om met woorden gevoelens onder woorden te brengen. Kinderen kunnen zich niet altijd goed verstaanbaar maken, of goed uiten. Dat frustriert. Kinderen zoeken een andere manier om zich verstaanbaar te kunnen maken. Zo kunnen kinderen slaan, gillen huilen, maar ook bijten.

Het kan ook zijn dat kinderen aan het experimenteren zijn met bijten. Het kind krijgt bijvoorbeeld door dat bijten gevolgen heeft. Maar kinderen bijten ook omdat ze tanden krijgen, zich vervelen of overweldigd worden door een situatie en niet weten hoe te reageren. Ze bijten omdat het op dat moment de meest voor de hand liggende optie voor ze is, ze weten zo snel geen andere manier om te reageren. Wij begrijpen dat deze fase voor de ouders van de bijter en het gebeten kind, en voor de bijter en het gebeten kind, niet fijn is.

Het bijten van andere kinderen kan plotseling gebeuren, vaak op momenten dat je het niet verwacht.

Op de groep troosten wij het kind dat is gebeten en verzorgen wij de plek waarin gebeten is. De bijter corrigeren wij door het even uit de situatie te halen waarin het zit. Ook proberen wij de bijter het gewenste gedrag aan te leren, zodat het kind ervaart dat bijten niet nodig is om jezelf verstaanbaar te maken. Wij proberen erachter te komen met welke reden er is gebeten.

Rond het tweede levensjaar kan bijtgedrag toenemen, maar uiteindelijk neemt het ook weer af. Het kind leert in de tussentijd waarom het andere kinderen geen pijn mag doen. Daarnaast neemt de taalvaardigheid toe, waardoor het steeds makkelijker wordt om te vertellen wat hij of zij wel of niet wil. Verder denkt het kind steeds beter na over hoe hij een probleem moet oplossen. Maar om dit allemaal te leren, heeft het kind hulp, steun en begeleiding nodig van ons als pm'er en van jullie als ouders. Wanneer een kind gebeten is nemen wij ten alle tijden contact met op de ouders. Ook met de ouders van het kind dat bijt wordt contact opgenomen. Bij bijtincidenten waar bloed vrij komt wordt binnen 24u contact opgenomen met de bedrijfsarts, of de GGD. Hierbij adviseren wij ouders om contact op te nemen met de huisarts.

Medicatieformulier

Het toedienen van een geneesmiddel door de pedagogisch medewerkers geschiedt onder verantwoordelijkheid van de ouders. Het kinderdagverblijf aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele consequenties die zich voordoen onder de toediening van de medicatie.

Voorbehoud: Indien het ziektebeeld van dien aard is dat bij een levensbedreigende situatie ontstaat als de medicatie door omstandigheden vergeten wordt, mag het kind niet naar het kinderdagverblijf worden gebracht.

Naam groep: _____

Achternaam kind: _____

Roepnaam: _____

Geboortedatum: _____

Naam huisarts: _____

De ouders van bovenstaand kind dienen het verzoek in tot het toedienen van de volgende medicatie:

Gegevens Medicatie

Geneesmiddel: _____

Dosering: _____

Tijdstip inname: _____

Waar bewaren: _____ (koelkast)ja/nee

Welke medewerker dient medicijn toe? _____

Startdatum medicatie: _____

Einddatum medicatie: _____

Wijze van toediening: 0 smeren   0 oraal   0 rectaal

Als voorwaarde voor het toedienen geldt het volgende:

- De ouders tekenen het formulier medicijngebruik
- Het medicijn wordt geleverd in de originele verpakking
- De bijsluiter is aanwezig, zodat deze direct gelezen kan worden door de groepsleiding.
- De groepsleiding tekent voor ontvangst van het medicijn in de originele verpakking, inclusief bijsluiter.
- De ouder is thuis al begonnen met de medicatie. Minimaal 24 uur voordat het kind het dagverblijf bezoekt.

Handtekening ouder

Naam: _____

Plaats: _____

Datum: _____

Handtekening groepsleiding voor ontvangst

Naam: _____

Plaats: _____

Datum: _____

Naam van medewerker die medicijn heeft toegediend gedurende de dag:

_____

De pedagogisch medewerker die toedient noteert aanwezigheid van dit formulier op de op de dag lijsten.

PREVENTIEVE MAATREGELEN

Om verspreiding van ziekten te voorkomen moeten er op een kinderdagverblijf diverse maatregelen worden genomen. Deze maatregelen worden in dit hoofdstuk behandeld.

Hygiëne van de kinderen

De kinderen wassen hun handen:

- Na gebruik van het toilet. Dit wordt de kinderen aangeleerd door de pedagogisch medewerkers;
- Voor en na het eten;
- Na aanraking van lichaamsvocht zoals braken, snottebellen, ontlasting, wondvocht en bloed;
- Na het buiten spelen.

Verdere preventieve maatregelen t.b.v. de kinderen

- Bij hoesten worden kinderen erop geattendeerd in hun elleboog te hoesten;
- Voor ieder kind wordt een schone washand en handdoek gebruikt;
- Op het kinderdagverblijf is altijd vloeibare zeep aanwezig en de kinderen kunnen hun handen afdrogen met schone handdoeken of papieren handdoekjes;
- Kinderen met snottebellen wordt aangeleerd de neus te snuiten;
- Bij de kinderen van de dagopvang wordt hygiëne aangeleerd;
- Pus en wondvocht wordt voordat het gaat lekken met een gaasje gedekt en/of met een gaasje afgedekt;
- Doordrenkte of vieze pleisters worden vervangen voor schone pleisters.

Hygiëne van pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerker wast zijn/ haar handen:

- Na het billen afvegen van een kind;
- Na het toiletbezoek van de kinderen wanneer hierbij door de pm'er hulp is geboden, of van de pedagogisch medewerker zelf;
- Voor het bereiden en of aanraken van voedsel of het helpen met eten;
- Na het hoesten, niezen en snuiten van neuzen. Na aanraking van lichaamsvocht zoals braken, snottebellen, ontlasting, wondvocht en bloed;
- Na het buiten spelen;
- Na aanraking met vuile was, afvalbakken en na andere schoonmaakwerkzaamheden;
- Voor het verzorgen van een wond(je);
- Voor en na het aanbrengen van crème of zalf.

Handenwassen protocol

- Handen worden met vloeibare zeep en water gewassen;
- Zeep wordt over de gehele handen verdeeld;
- Handen worden na het wassen goed schoongespoeld;
- Handen worden met schone handdoek of papier gedroogd.

Algemene preventieve maatregelen t.b.v. de pedagogisch medewerkers

- Wanneer pedagogisch medewerkers wondjes hebben worden deze afgedekt;
- Waar nodig worden door de pedagogisch medewerkers plastic handschoenen gedragen.

Handhygiëne pedagogisch medewerkers

Op een kinderdagverblijf is het belangrijk om hygiënisch te werk te gaan. Dit geldt niet alleen voor kinderen, maar ook voor pm'ers.

Wanneer pm'ers werken met gelakte nagels en/ of kunstnagels, gebruiken zij rubberen handschoenen tijdens het verschoneren en tijdens het bereiden van de maaltijden om te voorkomen dat er bacteriën onder hun nagels terecht komen. Uiteraard worden de handen grondig gewassen.

Algemene preventie maatregelen t.b.v. de kinderen

- Bij bijtincidenten waarbij bloed vrij komt wordt binnen 24 uur contact opgenomen met de bedrijfsarts, huisarts of GGD.

Preventieve maatregelen m.b.t. de algemene hygiëne op het kinderdagverblijf

- Het speelgoed en de groepsruimten worden elke dag of indien eerder gereinigd.
- De verschoonplek wordt na ieder kind gereinigd.
- Zodra het aankleedkussen kapot is wordt deze direct vervangen.
- Vieze luiers worden direct weggegooid in de daarvoor bestemde luierafvalbak.
- Binnen het kinderdagverblijf zijn geen huisdieren toegestaan (met uitzondering van vissen).
- Bij heersende kinderziekten worden er briefjes op de toegangsdeuren gehangen, waarbij ook uitgelegd wordt welke eventueel aanvullende maatregelen nodig zijn.
- Ieder kind gebruikt een schoon spuugdoekje/slabber. Vieze gaan in de wasmand en er wordt dagelijks gewassen.
- Materialen en oppervlakken die verontreinigd zijn met pus/wondvocht worden eerst met alles reiniger gereinigd en daarna direct met alcohol schoongemaakt.
- Elk dagdeel worden er nieuwe vaatdoekjes gebruikt. En na gebruik met heet water uitgespoeld.
- Er wordt nooit speelgoed meegenomen naar het toilet.
- Voedselbereiding en verschoneren gebeurt op gescheiden plaatsen.
- Afval wordt in gesloten afvalbakken weggegooid, de bakken worden dagelijks leeggemaakt.
- Bij constatering van ongedierte wordt er een hiervoor gespecialiseerd bedrijf ingezet. Eventuele uitwerpselen worden direct opgeruimd.

Voedsel bereiding en bewaring

- Gekoelde producten, zoals melk en kaas worden bewaard bij 7 graden.
- Moedermelk en zuigelingenvoeding wordt bewaard bij 4 graden of lager.
- Gekoeld eten wordt niet langer dan 30 minuten uit de koelkast gehouden.
- De houdbaarheidsdatum wordt altijd gecontroleerd.
- Voedsel wordt in een schone omgeving bereid.
- Restjes van eten worden niet hergebruikt.
- Gekoelde producten worden na levering direct in de koelkast opgeborgen.
- Interne verbruiksdatum wordt na de ontvangst/bereiding/ontdooien van producten genoteerd.
- Zuigelingenvoeding wordt alleen in poedervorm gebruikt en klaargemaakt met (leiding)water en per fles bereid.
- Gekolfde moedermelk wordt door de ouders gekoeld vervoerd.
- Bevroren moedermelk wordt in de flessenverwarmer ontdooid.
- Eenmaal ontdooid moedermelk moet binnen 24 uur worden verstrekt.
- Binnen het kinderdagverblijf verstrekken wij de poedermelk voeding. Indien een kind speciale voeding heeft, moeten ouders deze zelf en in poedervorm meenemen.
- Reeds gebruikte flesvoeding wordt niet meer gebruikt als het 30 minuten of langer buiten de koelkast is geweest.
- Eten wordt afgesloten bewaard.
- Gekoelde producten die langer dan 30 minuten buiten de koelkast zijn geweest worden weggegooid.
- Er wordt met schoon keukenmateriaal gewerkt.
- Kinderen hebben per maaltijd hun eigen servies en bestek. Er wordt na elke maaltijd in de vaatwasser gezet.

Reinigen van flessen

- Ieder kind heeft op het kinderdagverblijf een eigen fles. Deze wordt door de ouders van thuis meegenomen.
- Flessen worden na gebruik direct omgespoeld.
- Flessen van kinderen ouder dan 7 maanden worden gereinigd in de afwasmachine.
- Flessen worden na gebruik aan het einde van de dag uitgekookt (3 minuten).
- Spenen worden dagelijks uitgekookt (1 minuut).
- Gereinigde flessen worden koel bewaard in de koelkast.

Gebruik van fopspenen

- Fopspenen worden op het kinderdagverblijf uitsluitend gebruikt bij het slapen en wanneer een kind erg verdrietig is en troost vindt met de speen. Het gebruik van fopspenen wordt niet gestimuleerd op de centra.
- Fopspenen dienen voorzien te zijn van een naam en worden gescheiden van de anderen door middel van een spenenbord. Op het spenenbord hebben de kinderen een eigen haakje gekenmerkt door hun naam, na gebruik van de fopspeen wordt deze gelijk hieraan opgehangen.
- Fopspenen worden wekelijks uitgekookt.

Gebruik van thermometer en zalf

Binnen het kinderdagverblijf hanteren wij alleen rectale-thermometers. Hierbij wordt voor ieder kind een nieuw hoesje gebruikt.

- Zalf wordt waar mogelijk gebruikt uit tubes. Na gebruik van zalf en/of crème worden de handen gewassen;
- Bij gebruik van zalf/crème uit een pot wordt de zalf/crème eruit gehaald met een spatel en wordt dun gesmeerd.

Reinigen van speelgoed

- Vies speelgoed wordt direct schoongemaakt;
- Beschadigd speelgoed wordt direct weggegooid of gerepareerd;
- Speelgoed wordt maandelijks schoongemaakt en bijgehouden via een lijst;
- Speelgoed voor binnen en buiten wordt gescheiden;
- Verkleedkleden worden maandelijks op 30 graden gewassen;
- Knuffels en stoffen speelgoed worden maandelijks gewassen;
- Speelgoed wat in de mond wordt genomen moet dagelijks gereinigd worden;
- Indien een kind ziek wordt op het kinderdagverblijf wees dan alert op het speelgoed waarmee hij/zij heeft gespeeld, dit moet worden gereinigd.

Afvinklijsten

Iedere groep heeft een lijst waarop wordt aangegeven wanneer speelgoed is schoongemaakt. Daarnaast zijn er ook lijsten waarop wordt bijgehouden wanneer alle materialen (bureau, wc-tjes, , etc.) worden schoongemaakt.

Afspraken rondom het gebruik van zwembadjes

- Wanneer de kinderen in een zwembadje gaan wordt zwemkleding gebruikt. Aan het begin van de zomer wordt aan de ouders gevraagd of zij dit van thuis mee willen nemen naar het kinderdagverblijf;
- De pedagogisch medewerkers letten op of de kinderen het zwembadwater niet drinken;
- Bij het zwembad is altijd toezicht en ook is er afgesproken wie van de pedagogisch medewerkers toezicht houdt;
- Als het water in het badje vies is wordt het vervangen voor schoon water;
- Vervang bij aanhoudend mooi weer dagelijks het water in het badje;
- De badjes die niet worden gebruikt worden droog opgeborgen;
- Voor in de badjes is er apart speelgoed wat alleen voor de badjes wordt gebruikt;
- De pedagogisch medewerker ziet er op toe dat kinderen niet eten/drinken in de badjes.

Maatregelen ten aanzien van het binnen Milieu

Ramen en ventilatieroosters worden door de pedagogisch medewerkers voldoende geopend. Ventilatiegedrag wordt aangepast als de activiteit daar om vraagt bijvoorbeeld bij dansspelletjes.

- De temperatuur wordt regelmatig gecontroleerd, in de verblijfsruimte is het niet lager dan 17 graden;
- Indien temperatuur oploopt boven 25 graden worden er ramen en deuren opgezet;
- Gordijnen worden periodiek gewassen;
- Er worden alleen kortpolige vloerkleden gebruikt;
- Binnen het kinderdagverblijf geldt een rookverbod en worden geen kaarsen gebruikt;
- Er wordt met stofvrij schoolbordkrijt gewerkt en schoolborden worden met een vochtige doek schoongemaakt;
- Werkjes aan de muren en plafonds worden na een maand vervangen;
- Er wordt schoongemaakt aan de hand van een schoonmaakrooster;
- In de ruimtes waar kinderen aanwezig zijn worden geen spuitbussen (verf, haarlak, etc.) gebruikt. Daarnaast wordt er ook geen gebruik gemaakt van wasbenzine/terpentine/verf afbijtende middelen of andere chemicaliën met oplosmiddelen.

Maatregelen ten aanzien van het binnen milieu

Om bacteriën en ziektekiemen zoveel mogelijk waar kan buiten te houden, hanteren wij de volgende maatregelen:

Ventilatie

Voldoende ventilatie is van groot belang voor een gezond binnenmilieu. Bij onvoldoende ventilatie kunnen er verschillende klachten optreden, zoals: hoofdpijn, irritaties aan ogen of slijmvliezen en astmatische klachten. Ook neemt de kans op infectieziektes toe wanneer er slecht geventileerd wordt. Ziektekiemen blijven hangen in dit soort ruimtes.

Ventileren

Ventileren is het voortdurend verversen van lucht. Buitenlucht vervangt daarbij de binnenlucht die verontreinigd wordt door het continu vrijkomen van vocht, gassen, geurstoffen, micro-organismen en zwevende deeltjes microstof.

Luchten

Luchten is het in korte tijd verversen van alle verontreinigde binnenlucht door het wijd openzetten van ramen of deuren. Lucht ongeveer 10 minuten om alle lucht in de ruimte te verversen. Tijdens het luchten blijft de temperatuur redelijk constant, of is de temperatuur binnen tien minuten weer op peil. Luchten is geen vervanging voor ventilatie. Ook wanneer er voldoende gelucht wordt blijft ventileren nodig.

Afspraken met betrekking tot ventileren en luchten:

- Open tijdens het gebruik van de ruimten, altijd een luchttoevoer (raam op kiertje of ventilatieroosters);
- Lucht de ruimte extra tijdens bewegingsspelletjes, drukte, het stofzuigen en andere drukke activiteiten die o.a. stof en warmte kunnen veroorzaken;
- Lucht 's morgens tijdens het opstarten de ruimte wanneer er 's nachts niet geventileerd wordt;
- Lucht eventueel in 'pauzes' of activiteiten buiten de ruimte indien er weinig geventileerd wordt;
- Zorg ervoor dat de ventilatievoorzieningen goed werken, onderhoud deze en reinig deze.

Lucht- en vochtbalans

Wanneer mensen in een ruimte verblijven komt veel vocht vrij en in een vochtige omgeving kan condens optreden. Dit maakt groei van huisstofmijten, schimmels en bacteriën gemakkelijker.

Bij condensatie trekt bijvoorbeeld vocht in poreus materiaal zoals matrassen, wat aantrekkelijk is voor schimmels. Gezondheidseffecten die kunnen optreden zijn ontsteking van het neusslijmvlies (hooikoortsachtige verschijnselen), luchtweginfecties, astma of eczeem.

Afspraken voor temperatuur- en vochtbeheersing:

- Stel de temperatuur in de groepsruimte in op 20 °C. Gebruik de zonwering tijdig (vanaf 22 °C). In groepsruimten mag de temperatuur niet lager zijn dan 17 °C en niet hoger dan 27 °C.
- Voorkom temperatuurschommelingen van meer dan 5 °C.
- Indien temperatuur oploopt boven 25 graden worden er ramen en deuren opgezet;
- Controleer wekelijks de relatieve luchtvochtigheid in de groepsruimten.

Binnen zijn er veel bronnen van vocht zoals wasdrogers, dweilwater, en aanwezige personen. Daarnaast kunnen bouwkundige gebreken (lekkage of doorslag, optrekkend vocht, water in de kruipruimte) vochtproblemen veroorzaken.

Vochtproblemen ontstaan als de vochtproductie niet in balans is met de afvoer van vocht via ventilatie.

De luchtvochtigheid moet tussen de 40% en 60% liggen. Deze kan worden beïnvloed worden door extra ventileren en de het regelen van de temperatuur.

Extreem warme dagen: zie hitteplan voor meer info

In Nederland zijn temperaturen boven de 28 °C geen uitzondering. Kinderen en ouderen lopen een risico op het krijgen van hitte gerelateerde aandoeningen. Één daarvan is warmte-uitputting, dat kan ontstaan door vochtverlies, zoutverlies of beide tegelijk.

Om deze reden is het wenselijk dat er maatregelen en / of acties afgesproken worden binnen het kinderdagverblijf die ten tijde van dagen met extreme hitte uitgevoerd kunnen worden. Deze instructies treden in werken indien de weersvoorspellingen uitgaan van dagtemperaturen van 25 °C of hoger.

- Doe overdag zo min mogelijk verlichting aan;
- Doe de zonneschermen bij binnenkomst in de groepsruimten naar beneden;
- Zet alle ventilatieroosters open;
- Maak sanitaire ruimtes extra schoon;
- Schaf een ventilator of mobiele airco aan;
- Geef extra vocht (niet te koud) aan de kinderen en leid(st)ers en voorkom dorstgevoel;
- Plan geen intensieve bewegingsactiviteiten.

Allergenen

Voorwerpen van textiel zoals vloerkleden, gordijnen, matrassen, boxkleden en gestoffeerd meubilair vormen een belangrijke bron van allergenen. Allergenen zijn stoffen die een allergische reactie kunnen veroorzaken zoals astma of allergisch eczeem.

Allergenen van huisdieren kunnen worden verspreid via de kleding van mensen die thuis huisdieren hebben. Daarnaast kunnen allergenen, afkomstig van bomen rondom het kinderdagverblijf of planten, voor klachten zorgen.

Wij nemen de volgende maatregelen:

- Er worden alleen kortpolige vloerkleden gebruikt;
- Houd goed schoon (zie Veiligheid en gezondheidbeleid);
- Was alle textiel op 60 °C;
- Gordijnen worden periodiek gewassen.

Rook

Bij verbranding van tabak of wierrook ontstaat veel rook. Rook bestaat uit gassen en vaste deeltjes microstof, een mengsel van honderden verschillende schadelijke stoffen. Deze stoffen hebben een nadelige invloed op de luchtwegen en de longen van zowel de roker als die van de meeroker.

- Het is verboden te roken in het gehele gebouw van het kinderdagverblijf en de buitenruimte van het kinderdagverblijf.
- Wij branden geen kaarsen of wierrook in het kinderdagverblijf.

Stoffigheid

De inrichting van de ruimten moet het mogelijk maken ze gemakkelijk schoon te houden. Werkzaamheden en activiteiten kunnen voor veel stof zorgen. Zwevende stofdeeltjes vormen een risico voor de gezondheid (luchtwegklachten bijvoorbeeld), meer nog dan een zichtbaar laagje stof of een stofnest.

- Stel het meubilair zo op dat er geen stofnesten ontstaan. Verplaats het meubilair als er stofnesten worden ontdekt;
- Gebruik een natte spons in plaats van een droge wisser, hierdoor wordt voorkomen dat stof in de ruimte (lucht) terecht komt;
- Laat de spons na gebruik drogen;
- Er wordt met stofvrij schoolbordkrijt gewerkt en schoolborden worden met een vochtige doek schoongemaakt.
- Werkjes aan de muren en plafonds worden na een maand vervangen.
- Volg het schoonmaakschema

Verf, lijm en spuitbussen

In veel verf, lijm en spuitbussen zitten oplosmiddelen (vluchtige organische stoffen) die tijdens het gebruik verdampen. Deze stoffen kunnen irritatie van slijmvliezen, hoofdpijn en vermoeidheid veroorzaken.

- Gebruik lijm en verf op waterbasis. Dit geldt ook voor middelen die bedoeld zijn om verfvlekken of lijmresten te verwijderen. Het gebruik van spuitbussen in een kleine ruimte kan leiden tot explosiegevaar. Spuitbussen verspreiden een nevel die gemakkelijk in de longen terecht kan komen en die zeker niet bevorderlijk is voor de gezondheid.
- Gebruik geen spuitbussen (verf, deo, haarlak etc.) in het bijzijn van de kinderen
- Er wordt geen gebruik gemaakt van wasbenzine/terpentine/verf afbijtende middelen of andere chemicaliën met oplosmiddelen.

CO² meten

Om te controleren of het ventileren en luchten ook zorgt voor een goed binnenmilieu wordt de hoeveelheid kooldioxide (CO²) gemeten. Voor het controleren en meten van het gehalte kooldioxide houden wij ons aan de volgende regels:

- Wij maken gebruik van een goed afleesbare CO²- meter;
- Herstel de instellingen eens per twee weken voor correcte waarden en laat de meter een tijdje buiten staan of in een open raam;
- Plaats de CO²- meter op een plek waar geen ramen of deuren zijn waar ventilatie is.

Houd het CO²- gehalte lager dan 1000 ppm, het liefst onder 800 ppm.

CO ₂ -meterkaart	Effecten	ppm	
 Gevaarlijk bij langdurige blootstelling		5000	
 Negatieve gezondheidseffecten		2000	
 Ventileren noodzakelijk		1200	
 Ventileren gewenst		1000	* GGD gezondheids- grenswaarde
 Acceptabel niveau		800	
 Gezond binnenklimaat		600	
 Gezond buitenlucht niveau		350	

Voor meer informatie over CO₂ en ventilatie: www.ventilatieland.nl

EHBO & BHV

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is.

Veel pedagogisch medewerkers hebben een EHBO-diploma of BHV diploma behaald. Zij zijn gecertificeerd bij het Oranje Kruis en/of de NIBHV. Veiligheid vinden wij ontzettend belangrijk wanneer je werkt met kinderen en volwassenen. Het is daarom een bewuste keuze om meer BHV'ers en EHBO'ers op onze locatie te hebben dan wettelijk is voorgeschreven.

In de bijlage van dit beleid is een overzicht te vinden van medewerkers die hierin gecertificeerd zijn.

Veel pedagogische medewerkers hebben een EHBO-cursus gevolgd, speciaal gericht op kinderen. Jaarlijks gaan de pedagogisch medewerkers op herhaling en. De verbandtrommel wordt jaarlijks gecontroleerd. Bij ongevallen waarschuwen de pedagogisch medewerkers zo snel mogelijk de ouders en gaan indien noodzakelijk met het kind naar een huisarts of de EHBO-afdeling van het ziekenhuis.

Schema EHBO en BHV:

BHV: Martijn, Stephanie, Jolanda, Janneke, Jeffrey, Cora, Marinda, Monique H, Larissa, Steve, Saskia, Esther, Patricia, Ellen, José, Irma, Wanda, Linda, Heleen, Mirjam

EHBO: Bianca, Monique R, Brigitte, Iris, Loes, Melissa S, Stefanie, Claudia, Manon G, Diana

Risico-inventarisatie

De verplichting om jaarlijks een risico-inventarisatie uit te voeren komt door de besluitgeving van de wet IKK niet meer voor. Ook komt de verplichting om een ongevallenlijst bij te houden te vervallen per 1-1-2018.

In plaats hiervan is de verplichting opgenomen dat de houder van een kinderdagverblijf een veiligheids- en gezondheidsbeleid vaststelt en dit beleid wordt per jaar geactualiseerd. Dat doen wij op de volgende manier:

Dit document is altijd in ontwikkeling. Medewerkers worden betrokken bij de ontwikkeling van dit document en bij de wijzigingen ervan. Zo bespreken we het document tijdens vergaderingen, studiedagen en worden onderwerpen uit dit beleid uitgelicht in de wekelijkse update van Wanda. Zo ook onderwerpen uit het pedagogisch beleidsplan en de CAO. Tevens hebben alle medewerkers toegang tot Dyflexis, het programma waarin alle documenten terug te vinden zijn.

De risico's op onze locatie zijn in kaart gebracht. De grote risico's zijn reeds beschreven in dit document. Ook alle preventieve maatregelen en protocollen die belangrijk zijn om grote risico's uit te schakelen zijn in dit document terug te lezen.

Een aantal keer per jaar checken wij de ruimtes op ons kinderdagverblijf a.d.v. ons Veiligheid- en gezondheidsbeleid. Voor Het Leidsche Tuynhuis ziet de actielijst er na de laatste controle er als volgt uit:

Risico:	Actie door wie:	Afgehandeld voor:
<p><i>Trap naar boven bij entree, de regel is:</i> rustig lopen op de trap. Niet duwen. Leuning vasthouden. Achter elkaar lopen. Niet springen van de trap. Niet op de leuning naar beneden glijden</p> <p><i>Trap naar boven bij de tuin: de regels zijn hetzelfde voor deze trap als bij de trap van de entree</i></p> <p><i>Trap naar de tuin naast kantoor:</i> de regels zijn hetzelfde voor deze trap als bij de trap van de entree</p> <p><i>Trap naar de tuin Vlinders:</i> de regels zijn hetzelfde voor deze trap als bij de trap van de entree</p>	Allemaal	Allemaal, maar deze regel is nooit afgehandeld. Wij blijven altijd deze regels benoemen op de bso en wij blijven deze regels onder de aandacht brengen
De deuren van de wc (boven bso/ peuters) kunnen op slot omdat deze ook door personeel worden gebruikt. De kinderen mogen de deuren van de wc niet op slot doen	Allemaal	Allemaal, maar deze regel is nooit afgehandeld. Wij blijven altijd deze regels benoemen op de bso/ peuters en wij blijven deze regels onder de aandacht brengen
Kinderen hebben vrij toegang	Allemaal	Allemaal, maar deze regel is

tot de keuken. De regel is dat kinderen niet in de keuken mogen komen. Deur/ hekje van de groep blijft altijd dicht.		nooit afgehandeld. Wij blijven altijd deze regels benoemen op de bso/ peuterplus en wij blijven deze regels onder de aandacht brengen
Trap naar de vide op de bso/ peuterplus is niet voor kinderen toegankelijk.	Allemaal	Allemaal, maar deze regel is nooit afgehandeld. Wij blijven altijd deze regels benoemen op de bso en wij blijven deze regels onder de aandacht brengen
De vloer van de wasruimte van de peuterplus kan door water gebruik nat worden	Allemaal	Nadat de kinderen hun handen hebben gewassen wordt de vloer gedroogd door een pm'er
Screen ramen achterkant + keuken en bovenramen glaskoepels aanschaffen in verband met warmte bij Tuinelfjes	Martijn/ Ellen	Juli 2022
Glijbaan vervangen door kunstgras op kleine plein	Martijn/ Ellen/ Saskia	Juli 2022
Rolhekjes bij ingang groep LB en TK geplaatst ivm kunnen luchten groep	Martijn	Februari 2022
Traphekje voor trapje bij TK geplaatst	Martijn	Februari 2022
Traphekje voor ingang VL ivm kunnen luchten groep	Martijn	Februari 2022
Bij naar buiten gaan van VL staat er altijd iemand bij de trap om kinderen te helpen en er op toe te zien dat kinderen zich goed aan de leuning vasthouden.	Allemaal	Deze regel is nooit klaar en zal altijd worden herhaald en benoemd.

Ophalen van kinderen

Wanneer kinderen worden opgehaald, op uitstapje gaan, of wanneer zij deelnemer zijn van het verkeer, hanteren wij de volgende regels:

- De begeleider zorgt voor een veilige route;
- Zorg dat er is vastgelegd wie de kinderen van de opvang op mogen halen; Maak afspraken over hoe het veilig en secuur ophalen van kinderen.

Fietsen

- Er wordt met hun eigen fietsen niet op de speelplaats gefietst.
- Speel niet in de fietsenstalling of op een fietsenrek;
- Fietsen van de kinderen worden in de fietsenrekken gezet.

Uitstapjes

- Waar nodig wordt er gebruik gemaakt van fietsstoeltjes en stoelverhogers (auto's);
- Nooit meer kinderen vervoeren dan dat er gordelpunten aanwezig zijn;
- Pedagogisch medewerkers geven het goede voorbeeld ten aanzien van de gedragsregels in het verkeer;
- Pedagogisch medewerker weet precies hoe te handelen bij de vermissing van een kind (zie bijlage Vermissing Kind).

Uitstapjes buiten van het kinderdagverblijf

- Voordat de pedagogisch medewerkers weg gaan hebben zij op kantoor een lijst ingeleverd met namen van de kinderen en pedagogisch medewerkers die meegaan. Ook wordt vermeld waar zij heengaan en op welk mobiel telefoonnummer zij bereikbaar zijn.
- Geef het goede voorbeeld bij oversteken, en loop/rijd nooit door rood licht.
- Laat kinderen niet alleen met dieren, wees alert op bijten.
- Laat kinderen hun handen wassen na aanraking van dieren.
- Zorg dat zij geen last hebben van het weer (zon, regen), dus let op aankleding van de kinderen.
- Laat de kinderen niet alleen of in nabijheid van vreemden.
- Laat bij wandelen een van de medewerkers vooraan en een achteraan lopen.
- Kinderen dragen tijdens de uitstapjes zichtbare armbanden met telefoonnummer
- Bij alle uitstapjes wordt de tas meegenomen met hierin, EHBO koffer, zonnebrand, flesje water en telefoon.
- Indien er tijdens het uitstapje calamiteiten gebeuren, neem direct contact op met kantoor Kinderdagverblijf Het Leidsche Tuynhuis: 071-5161200.

Vervoeren van kinderen

Op onze locaties gebruiken wij de bakfiets, de fiets met een zitje achterop, de auto en de bso bus (De opvolger van de Stint) om kinderen te vervoeren. Daarnaast vervoeren wij de allerkleinste in een wandelwagen, of buggy. Dit laatste geldt voor wandelingen op het plein van het kinderdagverblijf, of wanneer er door de wijk wordt gewandeld.

Onderstaande vervoersmiddelen worden ingezet wanneer:

- De dagopvang een uitstapje maakt naar bijvoorbeeld de speeltuin in de buurt, of naar de stad;
- De peutergroepen van en naar de peutergym worden vervoerd.

BSO-bus

De BSO-bus is de opvolger van de Stint. Deze bus is sinds november 2020 door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat toegestaan op de openbare weg.

De BSO-bus heeft ten opzichte van de vorige versie een aantal nieuwe functionaliteiten. De belangrijkste zijn: een extra remsysteem, een noodstop schakelaar, een sta-plateau met bestuurdersdetectie, kantelbeveiliging en achteruitkijkspiegels.

Met de BSO-bus vervoeren wij de kinderen tussen school en bso. Ook gaan we met de BSO-bus eropuit, bijvoorbeeld naar de speeltuin, of de stad en vervoeren wij de peutergroepen van en naar de peutergym.

In de BSO-bus vervoeren wij maximaal 10 kinderen. Kinderen worden vervoerd op zitplaatsen met gordels. Er mogen niet meer kinderen vervoerd worden dan er beveiligde zitplaatsen/ gordels zijn. Wij vervoeren geen baby's en/ of dreumessen in de BSO-bus. Wij vervoeren uitsluitend alleen peuters en kinderen van de bso.

De BSO-bus wordt bestuurd door pedagogisch medewerkers die een verplichte rijtraining hebben gevolgd én die zijn geslaagd voor hun online theorietraining. Wanneer er gebruik gemaakt wordt van de BSO bus is er een veilige route gepland.

Auto

Kinderen worden vervoerd in kinderstoelen die passend zijn bij het gewicht, de leeftijd en de lengte. Ook worden kinderen vervoerd op zitplaatsen met gordels. Wanneer er uitstapjes worden gedaan met de kinderen, of wanneer zij uit school worden gehaald om naar de bso te gaan, kunnen kinderen worden vervoerd in de auto. Om de kinderen veilig te kunnen vervoeren houden wij ons aan de volgende veiligheidsmaatregelen:

- Er mogen niet meer kinderen vervoerd worden dan er beveiligde zitplaatsen/ gordels zijn;
- Kinderen die kleiner dan 1,35m zijn, zitten in een goedgekeurd en passend kinderbeveiligingssysteem/ autostoeltje;
- Kinderen worden vervoerd in een passend autostoeltje, zie afbeelding onderaan dit protocol;
- Zittingverhogers zonder rugleuning worden sinds 2017 alleen nog maar goedgekeurd voor kinderen die groter zijn dan 1.25 meter en zwaarder dan 22 kilo;
- Tijdens het autorijden zitten alle kinderen vast met een gordel;

- De gordel dient op een juiste wijze om het kind heen te zitten en niet onder de arm van het kind;
- De pm'er checkt of alle kinderen goed vast zitten;
- Tijdens het autorijden wordt er door de medewerker niet getelefoneerd;
- Er worden geen kinderen gefotografeerd wanneer zij in de auto zitten;
- Meld gebreken aan de auto direct aan kantoor, zodat een eventuele reparatie kan worden ingepland bij de garage en zodat er vervangend vervoer geregeld kan worden om kinderen zo veilig mogelijk te kunnen vervoeren;
- Mocht je onder het autorijden tegen een probleem met de auto aanlopen, neem direct contact op met kantoor. Uiteraard nadat je de auto veilig hebt geparkeerd.

De bakfiets

Voor kinderen vanaf 12 maanden is een speciale peuterstoel geplaatst in de bakfiets. Vanaf 18 maanden zitten de kinderen op een beveiligde zitplaats voorzien van een driepuntsgordel.

De fiets met zitje achterop

Met deze fiets worden kinderen van school gehaald en naar de BSO gebracht. Wij vervoeren op deze fiets geen baby's, dreumesen en peuters maar alleen kinderen op de BSO.

Communicatie

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt op- of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Tijdens team overleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar. Niet alleen is dit beleidsplan belangrijk, maar ook hoe te handelen met de Meldcode.

Via de nieuwsbrief, per mail, via Facebook/ Instagram en via de oudercommissie berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen. Indien zich een calamiteit voordoet is het belangrijk alle ouders direct op de hoogte te stellen.

Voor het ophalen en brengen van kinderen zijn met de ouders afspraken gemaakt die als volgt zijn:

- Kinderen mogen alleen onder begeleiding in de entreehal zijn;
- Er wordt geen vreemde zomaar het gebouw betreden, altijd wordt gevraagd waarom iemand komt;
- Aan de ouders is gevraagd niet voor de deur te parkeren, maar in de parkeervakken. Dit zorgt voor een veiligere omgeving.

Ouders worden over de dagelijkse gang van zaken geïnformeerd via de nieuwsbrief. Aan de ouders wordt gevraagd, indien zich iets voordoet thuis of in de omgeving de pedagogische medewerker of de mentor van het kind op de hoogte te stellen. Bijvoorbeeld in de volgende situaties: Ziekte van het kind en/of ouder of grootouder, bij echtscheidingen, of bij afwezigheid vader/ moeder door een (zaken)reis.

Ondersteuning en melding van klachten

Ondanks dat alles goed gaat kan het altijd gebeuren dat ouders, of medewerkers een klacht hebben over de wijze waarop aan veiligheid en gezondheid wordt gewerkt. In geval van een klacht kan dit altijd bespreekbaar gemaakt worden binnen kinderdagverblijf Het Leidsche Tuynhuis. Indien je er niet uitkomt, of je klacht niet durft te bespreken met de pedagogische medewerker kun je altijd contact opnemen met het management van het kinderdagverblijf.

Een volledig en uitgebreid klachtenprocedure is opgenomen in het Pedagogische Beleidsplan. Zie website.

Privacy

Op de groep:

- Informatie van ouders en kinderen wordt niet aan derden doorgegeven, met uitzondering van leidinggevende en de directie;
- Intakeformulieren gaan direct in de map met kindergegevens;
- Observatieformulieren worden opgeborgen in de desbetreffende map;
- Formulieren met daarop kind gegevens mogen niet zichtbaar op het bureau liggen;
- Formulieren die wel direct zichtbaar zijn, zoals eet- en slaapegegevens, daarop mogen geen achternamen en/of andere gegevens van kinderen op staan;
- Dossiers van geplaatste kinderen die niet meer komen worden in een speciale map gedaan en worden in een afgesloten magazijn voor ten minste 2 jaar bewaard;
- Formulieren met gegevens van cliënten die vernietigd moeten worden, worden ingeleverd bij de verantwoordelijke leidinggevende;
- Spelende kinderen kunnen gefotografeerd worden mits ouders hier toestemming voor hebben gegeven, maar hierbij wordt altijd zo gefotografeerd dat ze niet te herkennen zijn;
- Foto's van het kinderdagverblijf wordt op social media gezet, waarbij alle veiligheidsmaatregelen in acht worden genomen.

Op kantoor:

- Informatie over kinderen en hun ouders zitten in een afgesloten kast. Toegang tot deze gegevens hebben de leidinggevende en de directie;
- Een computer met daarop de kind- en plaatsingsgegevens is alleen toegankelijk middels een wachtwoord. Deze is alleen bekend bij leidinggevende en de directie;
- Dossier die vernietigd moeten worden, worden in een afgesloten magazijn voor ten minste 2 jaar bewaard;
- Formulieren die vernietigd moeten worden gaan in de papierversnipperaar. De desbetreffende leidinggevende of directie is hier verantwoordelijk voor.

Goed om te weten

Impregneren van versiering

Bij feestelijke gebeurtenissen horen versieringen zoals stoffering, karton en slingers. Bij deze materialen is het belangrijk om op de brandveiligheid te letten. Daarbij gelden de volgende regels:

- Als je versiering op wilt hangen is het belangrijk dat je dit met ijzerdraad doet. Kijk goed waar je de versiering ophangt;
- Vluchtroutes moeten worden vrijgehouden, zet of hang niks voor brandhaspels, brandblussers en noodverlichting;
- Let erop dat je stoffering en versiering niet vlakbij spots en andere warm wordende apparatuur hangt;
- Er wordt **géén** gebruik gemaakt van verlengsnoeren met een schakelaar;
- Vlaggenlijnen van plastic hangen we alleen op langs de muren en ook de vlaggenlijn hangt aan ijzerdraad;
- Voor versieringen met crêpepapier maak je alleen gebruik van vlam vertragende crêpepapier en ook deze versieringen worden alleen langs de muren gehangen;
- Versiering van stof en karton wordt eerst geïmpregneerd voordat het wordt opgehangen.

Hoe werkt het impregneren:

- Het impregneren moet jaarlijks worden herhaald. Dus bij iedere versiering van een nieuw thema moet deze eerst worden geïmpregneerd;
- Kerstbomen en guirlandes worden ook, voordat ze worden neergezet en opgehangen, eerst geïmpregneerd;
- Als je versiering gaat impregneren dan gebruik je hiervoor een plantenspuit. Het impregneren gebeurt altijd buiten;
- Noteer op de lijst, deze ligt naast de impregneermiddelen, wat je geïmpregneerd hebt en van welke groep dit is;
- Zet na gebruik de impregneer spullen weer terug in de kelder in de juiste stellingkast.

Achterwacht

Op kinderdagverblijf Het Leidsche Tuynhuis mag per dag tenminste tien uur achter elkaar opvang worden geboden en gedurende drie uur minder kan er minder personeel ingezet worden. In elke uitzonderlijke situatie indien er maar één medewerker aanwezig is en er geen andere volwassene op de locatie is, wordt de achterwachting toegepast. Deze persoon is tijdens opvangtijden altijd telefonisch bereikbaar binnen 15 minuten.

De achterwacht op het kinderdagverblijf is als volgt geregeld: Saskia, Wanda en Ellen.

Huisdieren:

Dieren hebben een positief effect op kinderen. Wanneer het voorkomt dat er op het kinderdagverblijf dieren zijn, gelden er een aantal regels die met de kinderen worden afgesproken. Ook ouders brengen we hiervan op de hoogte. De regels leggen we vast in een protocol die zichtbaar hangt, zodat iedereen wordt herinnerd aan de regels. De regels worden herhaald. Een voorbeeldprotocol is te vinden in bijlage 1 van dit document.

Beleidscyclus

Van doelen naar maatregelen en acties en het bijstellen van beleid

Een beleidscyclus bestaat uit verschillende fases:

Vorbereiding
Formulering
Uitvoering
Evaluatie

Dit beleidsstuk is geënt op de Veiligheidsvoorschriften en Gezondheidsmaatregelen, die wij in vorige jaren in de beleidsstukken hebben vastgesteld. Tijdens een teamoverleg wordt dit besproken en indien noodzakelijk wordt het beleid aan de actuele situatie aangepast. Elke pedagogische medewerker is betrokken bij dit stuk en per jaar wordt bepaald welke medewerkers op welke onderwerpen een Scan gaan uitvoeren en gedurende welke periode hieraan wordt gewerkt. Zo is het hele team betrokken bij de inventarisatie. Op basis van de uitkomsten maken we een pedagogisch werkplan en een jaarplan op. De voortgang van beide plannen wordt regelmatig geëvalueerd tijdens teamoverleggen. Op basis van de evaluaties wordt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid bijgesteld.

Dit beleidsstuk is gewijzigd in september 2021, toen er een wettelijke goedkeuring kwam om de BSO-bus (voorheen Stint) weer te mogen gebruiken voor het vervoer van kinderen. Deze wijziging op dit beleid betekent dat er een protocol is toegevoegd welke aangeeft op welke veilige manier wij de BSO- bus gebruiken en hoe wij ons dienen te gedragen in het verkeer.

Een beleidsstuk wordt per jaar geëvalueerd en het doorlopen van de vaststelling tot uitvoering en evaluatie duurt gemiddeld een jaar. Dit kan natuurlijk korter zijn wanneer kleine onderwerpen in delen worden opgepakt. Wat prettig werkt is voor iedere locatie anders.

Dit document is altijd in ontwikkeling. Medewerkers worden betrokken bij de ontwikkeling van dit document en bij de wijzigingen ervan. Zo bespreken we het document tijdens vergaderingen, studiedagen en worden onderwerpen uit dit beleid uitgelicht in de wekelijkse update van Wanda. Zo ook onderwerpen uit het pedagogisch beleidsplan en de CAO. Tevens hebben alle medewerkers toegang tot Dyflexis, het programma waarin alle documenten terug te vinden zijn. Zie pagina 42 voor het logboek waarin wordt aangegeven wanneer en op welke wijze wijzigingen zijn aangebracht.

Welke maatregelen worden genomen?

Alle beleidsstukken zijn doorgenomen met de medewerkers en aan de hand hiervan wordt een pedagogisch werkplan gemaakt. Want van plan tot uitvoering is belangrijk. Niet het wat gaan wij doen, maar hoe gaan wij het doen en welke maatregelen moeten hierbij getroffen worden. De verschillende plannen, zoals het Pedagogische Beleidsplan voor de Kinderopvang en de Buitenschoolse Opvang zijn besproken in team overleggen en met de oudercommissies. Aan de hand van de input van deze overleggen zijn de stukken aangepast.

Besproken zijn:

Pedagogische Beleidsplan van het kinderdagverblijf
De Meldcode
Het Veiligheid en Gezondheidsbeleidsstuk
De Pedagogische Werkplannen (niet wettelijk vereist)

Hoe worden maatregelen geëvalueerd?

Indien zich een praktijk voorbeeld voordoet, die niet of in onvoldoende mate beschreven is in het beleidsplan, wordt het plan aangepast. De cyclus is van uitvoering naar beleid en niet andersom. Er wordt gewerkt met uitvoeringsvoorstellen die beantwoorden aan de wettelijke richtlijnen. Indien een richtlijn niet werkt worden de volgende maatregelen genomen:

Een maatregel kan wettelijk verplicht zijn, maar in de uitvoering niet of onvoldoende werkbaar zijn. Indien dit het geval is wordt contact opgenomen met collega kinderdagverblijven of met het Ministerie van Sociale Zaken.

De acties en maatregelen die naar aanleiding van de uitvoeringspraktijk ertoe leiden dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we jaarlijks en indien noodzakelijk vindt een teamoverleg plaats.

In de afgelopen periode hebben we ondervonden dat de volgende maatregelen een positief effect hebben gehad op het verbeteren van het veiligheids- en gezondheidsbeleid:

Afspraken gemaakt met de school over het ophalen van kinderen bij de Buitenschoolse Opvang.

Wijzigen beleid

Gemaakte wijziging	datum	wie
Vervoer kinderen	27-9-21	Marinda
Beleid aangepast op locatie	sept 21	Marinda
Vervoer kinderen	27-9-21	Marinda
Actielijst	5-1-2022	Marinda
Hitteplan	juni 2023	Marinda

Bijlage 1: protocol dieren op het kinderdagverblijf

Protocol dieren op het kinderdagverblijf: Olaf

Even voorstellen:

Dit is Olaf een lieve Labrador, de hond van Wanda. Sinds augustus 2022 is zij zo nu en dan te bewonderen op het kinderdagverblijf.

Ontzettend leuk voor de kinderen, want dieren hebben een positief effect op kinderen.

Wanneer Olaf op het kinderdagverblijf is gelden de volgende regels voor personeel, kinderen en ouders:

- Olaf mag alleen geaaid worden onder begeleiding van een volwassene;
- Desinfecteer na het aaien je handen. Op kantoor en in de gang staat desinfectie. Kinderen moeten hun handen wassen;
- Aai Olaf alleen op haar kop en buik;
- Trek Olaf niet aan haar staart;
- Olaf blijft in principe op het kantoor. Het kantoor is afgesloten d.m.v. een hekje. Het hekje moet altijd dicht blijven en mag niet zomaar zonder toestemming van Wanda geopend worden om Olaf vrij rond te laten lopen;
- Olaf heeft eigen eten en drinken mee naar het kinderdagverblijf, ze lust geen liga's en snoepjes;
- Zorg altijd dat je blijft staan, ga niet op je hurken voor Olaf zitten;
- Olaf mag niet springen. Als ze dat doet negeer je haar gedrag totdat ze zit;
- Olaf komt niet in groepsruimtes en/ of keukens;
- Als Olaf slaapt, dan laten we Olaf slapen. Ze wil dan niet gestoord worden. Datzelfde geldt ook voor eten en drinken. Wanneer Olaf geniet van een hapje en wat water, laten we haar rustig eten en storen we haar niet.

Bijlage 2: Toestemmingsformulier slaaphouding

Introductie

Mede naar aanleiding van de zorg rond wiegendood, hanteert kinderdagverblijf 't Leidsche Tuynhuis een algemeen beleid voor het slapen van baby's tot twee jaar oud. Het kind wordt in rugligging te slapen gelegd. Kinderen tot twee jaar slapen niet onder een dekbed. Via dit toestemmingsformulier kun je toestemming geven voor het in bed leggen van je kind in een andere slaaphouding dan de rugligging.

Toestemming

Hierbij verklaar ik:

- ◆ Dat kinderdagverblijf 't Leidsche Tuynhuis mij heeft ingelicht over de mogelijke risico's van de zijligging en buikligging
- ◆ Dat ik mijn kind bij kinderdagverblijf 't Leidsche Tuynhuis in de volgende slaaphouding wil laten slapen en dat dit mijn eigen verantwoordelijkheid is.
  - Zijligging (d.m.v. ondersteuning door een BabyJem Zijslaap Kussen)**
  - Buikligging**
  - Ingebakerd**
- ◆ Dat ik alle relevante informatie, die verband kan houden met wiegendood, heb doorgegeven en door zal geven aan kinderdagverblijf 't Leidsche Tuynhuis.

Naam ouder / verzorger:	
Naam kind:	
Geboortedatum kind:	
Datum:	
Plaats:	
Handtekening ouder / verzorger:	

Bijlage 3: Toestemmingsformulier sieraden

Introductie

Binnen ons kinderdagverblijf nemen wij diverse maatregelen om mogelijke ongelukken met sieraden, elastiekjes ed. te voorkomen. Het dragen van sieraden door jouw kind is iets waar je zelf als ouder invloed op heeft. Met dit formulier geef je aan dat je niet wilt dat bepaalde sieraden af gedaan worden tijdens het slapen op het kinderdagverblijf.

Wij vragen je het formulier goed door te lezen, in te vullen en in te leveren bij de pedagogisch medewerkers van je kind.

Deze verklaring dient voor ieder kind dat, naar ons inzien sieraden draagt die gevaarlijk zijn, door de ouders ingevuld te worden.

Risico's van het dragen van sieraden

Tijdens het spelen kunnen kinderen zich bezeren wanneer zij sieraden dragen. Zij kunnen aan hun sieraden blijven haken/ hangen. Ook kunnen sieraden zorgen voor afknellingen bij kinderen. Dit geldt ook voor kinderen die slapen met sieraden om.

Toestemming

Hierbij geef ik toestemming om mijn dochter/zoon sieraden te laten dragen tijdens het slapen én tijdens het spelen op het kinderdagverblijf.

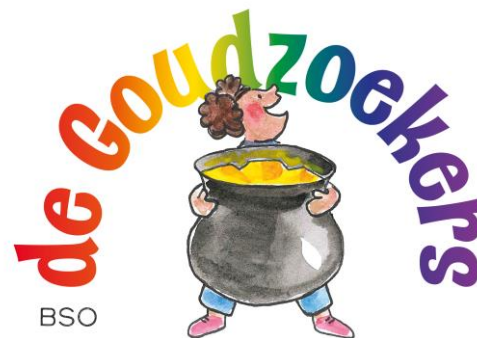
Ik verklaar dat:

1. ik op de hoogte ben gesteld dat het kinderdagverblijf van mening is dat het dragen van sieraden door je kind in sommige situaties gevaarlijk is.
2. dat het sieraad (of andere zaken zoals kraaltjes in het haar) door het kinderdagverblijf gezien wordt als gevaarlijk maar niet uit mogen van mij als ouder tijdens het slapen.
3. dat mijn kind het omschreven sieraad draagt tijdens de opvang bij het kinderdagverblijf. Je neemt hiervoor zelf verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid.
4. Het kinderdagverblijf niet verantwoordelijk is voor zoekgeraakte sieraden.

Naam ouder / verzorger:	
Naam kind:	
Geboortedatum kind:	
Datum:	
Plaats:	
Handtekening ouder / verzorger:	

Hitteplan

Treedt in werking bij langdurig aanhoudende hitte

Januari 2024

Inleiding

Aanhoudende hitte kan leiden tot serieuze gezondheidsklachten. Jonge kinderen zijn kwetsbaar bij een hittegolf. Zij kunnen zichzelf nog niet goed beschermen tegen hitte en kunnen eerder uitdrogen, of oververhit raken. Andere risicogroepen zijn: ouderen, mensen met een chronische aandoening, eenzamen en mensen met overgewicht. Daarnaast kunnen deelnemers aan intensieve buitenactiviteiten, of (sport) evenementen gezondheidseffecten ondervinden, bijvoorbeeld door oververhitting of uitdroging.

Naast hittestress bestaan er andere gezondheidsrisico's tijdens de zomer en periode van hitte, zoals de combinatie van hitte met luchtvervuiling (smog) en verergering van bestaande chronische aandoeningen.

Het hitteplan is een communicatieplan, waarbij de informatie tijdig en volledig wordt verspreid onder het team en naar ouders.

Dit hitteplan is gebaseerd op het Nationaal Hitteplan van de RIVM.

Het hitteplan treedt in werking wanneer het management van de organisatie dit kenbaar maakt en/ of wanneer er vanuit de GGD een melding komt.

De temperaturen kunnen hoog oplopen, binnen en buiten. Als het langere tijd achter elkaar warm is is het belangrijk om je gedrag en omgeving aan te passen om gezondheidsrisico's te voorkomen. In dit plan staan onze aanpassingen en maatregelen beschreven.

Werkomgeving tijdens hitte

Wanneer de binnentemperatuur hoger is dan 25° C, de buitentemperatuur hoger is dan 25° C, bij warm weer en zonneshijn is er sprake van een extra lichamelijke belasting en moet je gaan nadenken over de te nemen maatregelen. Per ruimte kan de temperatuur verschillen.

Zet tijdens hitte zo min mogelijk lampen en apparaten aan.

Niet alleen de omgevingstemperatuur bepaalt of we het warm hebben, ook de luchtvochtigheid, de lichtsnelheid, de warmtestraling, de kleding en de fysieke inspanning spelen een rol.

Klachten bij hitte

Kinderen worden sneller vermoeid, klagen over hoofdpijn en krijgen concentratieproblemen. Soms gaan ze sneller ademen en lijken ze benauwd. In ernstige situaties kan het lichaam uitdrogen. Signalen van uitdroging zijn:

- Sufheid en lusteloosheid
- Een halve dag niet geplast (geen natte luiers)
- Een droge mond
- Snelle ademhaling
- Snelle hartslag
- Diepliggende ogen
- Koude armen en benen
- Als je met de vingers een huidplooi optilt en deze even blijft 'staan'

Zie je een kind met deze verschijnselen? Breng het dan naar een koelere plek en laat het drinken. Bel 112.

Sporten bij hitte

Wanneer je met de kinderen gaat sporten bij hitte bestaat de kans dat kinderen gezondheidsklachten krijgen. Niet alleen een hoge temperatuur zorgt voor klachten, ook de luchtvochtigheid bepaalt dat. Wees voorzichtig en ga bij hitte niet sporten en plan geen actieve bewegingsspelletjes. Overleg bij twijfel met kantoor.

Verschil oververhitting/ hitte- uitputting/ hitteberoerte

Oververhit

Hoe herken je dat?

- Vermoeidheid
- Concentratieverlies overdag
- Hoofdpijn
- Duizeligheid
- Spierpijn
- Opgezwollen enkels (oedeem)
- Jeukende blaasjes

Wat doe je?

Laat het kind/ slachtoffer niet in de zon staan, ga naar een koele ruimte/ plek. Drink voldoende water, thee of koffie ook als je geen dorst hebt. Doe het rustig aan. Een voetbad kan helpen tegen oververhitting en opgezwollen enkels. Bel 112.

Hitte- uitputting

Hoe herken je dat?

- Flauwvallen
- Kramp
- Snelle hartslag
- Hevig zweten
- Een bleke huid

Wat doe je?

Zoek een koele plek. Drink voldoende water/ laat het kind voldoende water drinken in kleine slokjes. Koel je/ het lichaam met bijvoorbeeld natte doeken. Bel 112.

Hitteberoerte

Hoe herken je het?

- Verhoogde lichaamstemperatuur van meer dan 39 graden
- Hoge hartslag
- Misselijkheid
- Rode huid
- Meestal geen zweet
- Stuiptrekkingen
- Bewustzijnverlies

Wat doe je?

Dit is levensbedreigend, bel 112

Het gebouw/ je groep/ de slaapkamers

Het kdv/ de bso/ je groep/ de slaapkamers kunnen in de loop van de dag opwarmen doordat de zon erin schijnt, of doordat de zon de gevels en de daken opwarmt. Zorg voor extra hygiëne; maak sanitaire ruimtes en de keuken dagelijks extra schoon; door het warme weer vermenigvuldigen bacteriën extra snel.

Zonwering:

Zorg dat de zon wegblijft van de ramen. Maak gebruik van zonnewering voordat de zon op het gebouw staat. Houd dit dicht zolang de zon schijnt.

Ventileren en laten afkoelen:

Zet ramen en deuren open zolang het buiten koeler is dan binnen en als er wind op staat, anders komt de warmte binnen. Gebruik airco's. De pedagogisch medewerker controleert of de temperatuur binnen 30 minuten weer in orde is. Let op: de temperatuurverschillen mogen niet te groot zijn, als het buiten warmer is dan 25° C, dan mag het verschil niet meer dan 5° C.

Zet alle ventilatieroosters open. Als het kan ramen en deuren tegenover elkaar open zetten, zodat dwarsventilatie mogelijk is. Ramen open kan op de hele warme dagen het beste 's ochtends vroeg. Indien mogelijk, let op inbraakgevaar, ook 's nachts. Maak gebruik van (mobiele) airco's en ventilatoren (wees alert op kind veiligheid en volg de instructies van de fabrikant op).

Tip: houd platte daken vochtig op zeer warme dagen. Zorg er wel voor dat er niet teveel water op het dak komt. Verdamping van een dun waterlaagje onttrekt warmte aan het dak waardoor de binnentemperatuur minder snel toeneemt.

Doe zo min mogelijk computers, verlichting en andere warmtebronnen aan.

Veilig slapen met hitte

Wanneer het buiten erg warm is, is het niet haalbaar om de slaapkamertemperatuur tussen de 15 en de 18 graden te houden. Wat kun je wel doen:

- Zorg voor verkoeling door o.a. een goede zonwerking en/ of ventilatie
- Laat kinderen in een rompertje slapen met luier onder een lakentje of in een dunne slaapzak
- Let op! Is het veel te warm en lukt het niet om de (slaap) ruimtes onder de 30 ° C te krijgen, dan moeten er direct maatregelen genomen worden
- Let op de kappen van kinderwagens, daaronder loopt de temperatuur snel op, doe met warm weer de kap altijd naar beneden en plaats de kinderwagen uit de zon, voorzien van een extra parasolletje.

Voeding

- Biedt continu vocht aan (water, thee), liefst lauw, minimaal 1x per uur.
- Biedt baby's gelegenheid om naast hun flessen extra water te drinken.
- Om de allerkleinsten genoeg te laten drinken kun je bijvoorbeeld extra water aan de melkproducten toevoegen.
- Geef drinken met zo min mogelijk suiker en vermijd voedsel met veel vet en zout. Geef bijvoorbeeld water, melk, limonade, diksap of vruchtensap. Zorg voor eten met veel vocht, zoals vers fruit en groenten, bijvoorbeeld meloen en tomaat. Af en toe een waterijsje mag best.

Buitenspelen bij hitte

- Laat kinderen (tussen 12.00u en 15.00u) niet in de volle zon spelen;
- Zorg voor voldoende beschermende kleding; hoedjes of petjes, witte T-shirts en schoenen die nat mogen worden
- Zoek verkoeling met waterspelletjes en zwembadjes. Plaats deze in de schaduw en zorg dat er altijd toezicht is. Ververs het water iedere dag
- Smeer regelmatig kinderen in met zonnebrand

Extra tips

- Wees voorbereid op warm weer: zorg voor voldoende van de hieronder benodigde middelen; zonnebrandcrème, parasols, partytenten, teiltjes en bakjes, extra (kind gebonden) flessen en drinkbekers, (mobiele) airco's en ventilatoren, petjes en witte T-shirts, badkleding voor de kinderen

- Houd elkaar in de gaten
- Bij twijfel: bel direct 112 en ga niet eerst overleggen
- Draag luchtige kleding
- Smeer je goed in
- Zorg dat je water drinkt, ook al heb je geen dorst
- Zorg voor schaduw
- Wees alert op insecten, vermijd plakkerige handen en gezichten
- Zorg voor elkaar en let op elkaar